

Обележавање годишњице од агресије НАТО-а на Србију (СРЈ)

ЗЛОЧИНИ СЕ НЕ ЗАБОРАВЉАЈУ

На споменик подигнутом смртно страдалој деци у Ташмајданском парку сузу од свежег цвећа положио је и одао пошту председник УВПС Љубомир Драгањац

Поводом 14-годишњице од агресије НАТО-а на Србију (СРЈ), у Парку Ташмајдан и у Парку пријатељства на ушћу Саве у Дунав, одата је пошта пострадалој деци, жртвама агресије, и погинулим припадницима Војске Југославије и полицији који су положили своје животе на олтар отаџбине, бранећи свој народ од многоструко надмоћнијег агресора.

У комеморативним свечаностима учествовали су представници великог броја нестраначких, невладиних и непрофитних удружења, одређених за поштовање слободарских традиција нашег народа и многобројни грађани. Ове године у обележавању светлих традиција наше новије историје масовно и спонтано учествовали су и млади, који су симболичним полагањем цветова преузели обавезу да се никада не забораве стравични злочини које су, наводно, у име демократије и слободе,

организовано починили припадници НАТО-а. Они су били обучени у беле мајице на којима је писало: „Ми памтимо, а ви?“

Пошту деци и припадницима оружаних снага СРЈ чије су животе пресекли пројектили НАТО-а одали су у име Удружења војних пензионера председник Скупштине УВПС Љубомир Драгањац, председник Управног одбора Божићар Бабић и члан др Душан Зорић.

У Ташмајданском парку, крај споменика 88 невиних деце, уклесано је „Били су само деца“, које је НАТО декларисао као „колатерална штета“ бираним речима окупљеним грађанима обратио се бивши министар спољних послова СРЈ Живадин Јовановић, рекавши да наш народ никада не треба да заборави злочине, невину децу и све друге жртве безочне агресије.

Крај споменика „Вечна ватра“ говорио је председник Скупштине Клуба генерала и

Пошту пострадалој деци одао је председник УВПС Љубомир Драгањац

Док имамо овакву младу генерацију, злочини НАТО-а неће бити заборављени

адмирала Србије Љубиша Стојимировић, нагласивши да је власт после петookтобарских промена имала намеру да тај споменик поруши, али да ће он опстати, бити светлионик мира и слободе и да ће идуће године, за обележавање 15-годишњице од агресије НАТО-а, по свој прилици, поново бити упаљена вечна ватра.

З. П.

Пошту храбрим браниоцима нашег неба одао је министар одбране Александар Вучић

Земун

ДОСТОЈНО ЈУНАЦИМА

У присуство неколико стотина грађана, породица погинулих, припадника В и ПВО, Војске Србије, Министарства одбране РС, војно пензионерских удружења, те градских и власти општине Земун, 24. марта у Земуну су положени венци на споменик погинулим припадницима РВ и ПВО у агресији НАТО-а 1999. године.

Пред свечаним стројем постројених гардиста, уз химну Републике Србије и Посмртни марш у извођењу Репрезентативног оркестра Гарде Војске Србије, венце су положили и сенима погинулих ваздухопловаца и припадника ПВО наше војске се поклонили министар одбране Републике Србије и први потпредседник Владе Александар Вучић, у пратњи команданта В и ПВО, генерал-мајора Ранка Живака и заменика команданта тог вида генерал-мајора Миодрага Гордића.

Венце су положили и припадници Удружења пензионисаних војних летача и падобранаца Србије (УПВЛПС), представници Удружења војних пензионера Србије, Удружења пилота „Курјаци са Ушћа“, Удружења пензионисаних генерала и адмирала, делегација Градских и власти општине Земун, СУБНОР-а, те породица погинулих припадника наше војске.

Након краће изјаве Александра Вучића новинарима, дате испред споменика, у којој је истакао да је ово време не само да се сећамо тешких тренутака кроз које је ова земља пролазила, већ и време у коме славимо наше јунаке и оно што су они урадили за Србију, јер њихова жртва није била узалудна, министар одбране са сарадницима је посетио изложбу „Сећање на ваздухопловне жртве“ у Галерији „Икар“ Дома ваздухопловства. Кроз изложбено поставку, министра је водио председник УПВЛПС, мр Златомир Грујић, аутор изложбе. Кроз 30 панова, на више од 300 фотографија, приказани су припадници нашег ваздухопловства који су у протеклих 100 година колико наше ваздухопловство постоји, дали своје животе за слободу Отаџбине.

Министар Вучић је у Књигу утисака записао следеће: „Дирнут јунаштвом наших предака и савременика, желим Србији још много таквих хероја, који ће умети да бране и сачувају њену будућност. Србија се дива својим јунацима, који су показали да је љубав према Отаџбини преча од живота. Хвала вам српски јунаци!“

Након тога, Командант В и ПВО је у просторијама Команде ваздухопловства приредио пријем којем су присуствовали, поред министра са сарадницима и многи активни и пензионисани припадници нашег вида, те чланови породица преминулих припадника РВ и ПВО, који су своје животе оставили на бранику Отаџбине 1999. године.

Милан Ракић, секретар УПВЛПС

Сомбор ЧОЈСТВО ОД ПРЕДАКА

Обележавању Дана сећања, када је отпочела агресија НАТО-а, у сомборској касарни „Аеродром“ били су присутни и војни пензионери. Делегација УВПС ГО Сомбор положила је венац на спомен обележје „Има смрти, нема умирања“.

У подсвести свих нас понекад, а поготово 24. марта, оживе звуци сирена, брујање авиона и чујемо бар на трен експлозије. Никада не би требало да заборавимо неправду и страдања доживљена током 78 страшних дана крвавог пролећа 1999. године. Трагови њиховог нечовјештва су још видљиви а трагови у нашим срцима су неизбрисиви. Али то не значи да се радујемо кад њих задеси нека несрећа или страдање, већ напротив - суосећамо и жалимо за свим невиним жртвама. То чојство смо наследили од наших предака и преносимо на потпмке. То је душа слободарске Србије и наше право лице. Ново време намеће нове токове. Савремена историја иде сасвим другачијим правцем. Али из ње се свакако не могу истргнути имена оних којих нема и материјални докази свега онога што нас је задесило и што нам се десило.

Чувајмо успомену на наше погинуле и сећајмо се оних који своје животе положише бранећи отаџбину и свих невиних страдалих током бомбардовања Србије, јер својим животом су себе уградили у њену будућност и смисленији живот.

Б. Радојчић

Делегација УВП у Сомбору
одала је пошту погинулима

Чачак

ПОШТА ЖРТВАМА

Представници власти у Чачку и Градске Организације положили су венце на споменик жртава од 1991 – 1999. године.

Венце су положили заменик градоначелника Раденко Луковић, председник Скупштине града Вељко Неговановић, начелник Моравичког округа Никола Давидовић, представници војске, полиције удружења грађана, а у име Градске организације УВП и РВС Ило Михајловски и Десимир Пауновић.

Грађанима се обратио заменик градоначелника Раденко Луковић и председник Удружења ратних војних инвалида Никола Давидовић.

Заменик градоначелника Чачка Раденко
Луковић и председник Скупштине
Вељко Неговановић

Шабац

БРАНИОЦИ ЗАСЛУЖИЛИ СПОМЕНИК

Пошту погинулима одао је
председник УВП Шабац
Борђе Момчиловић

Команда гарнизона Шабац организовала је опело у шабачкој цркви, коме су уз верске великодостојнике присуствовали припадници Војске Србије, представници Удружења војних пензионера, Удружења ратних војних инвалида, чланова породица и родбине погинулих бораца.

После помена у цркви, учесници су посетили Спомен-собу у касарни „Церски јунаци“, чији је изложбени део посвећен углавном одбрани од агресије НАТО-а.

Испред фотографија погинулих припадника ВЈ представници организација положили су свеже цвеће.

Сећање на 14-годишњицу од агресије НАТО-а завршено је једночасовним пријемом код команданта гарнизона потпуковника Синише Маринковића. Том приликом изнето је више примера неразумних одлука државних органа према породицама погинулих бораца.

Покренута је и иницијатива да се у Шапцу подигне споменик погинулима у агресији НАТО-а.

С. Стојановић

Ниш СЕЋАЊА НЕ БЛЕДЕ

Уорганизацији Удружења војних пензионера, Удружења стваралаца Ниша „Цар Константин“, Друштва за неговане слободарских традиција Србије и Удружења писаца „Чегар“, обележен је Дан сећања на агресију НАТО-а, под називом „Дани пролазе, а сећања не бледе“.

Скуп грађана, коме је, уз велики број грађана, припадника Војске Србије и бројних учесника одбране од агресије НАТО-а, присуствовао и начелник Штаба Команде копнене војске, бригадни генерал Жарко Лазаревић, створио је председник Градског одбора УВП Обрад Миленковић. Он је, поред осталог, рекао да је то дан посвећен погинулима, рањеним и несталим, који су за време агресије НАТО пакта стали на браник отаџбине Србије.

„Овај дан посвећујемо и онима које је терористичка ОВК подвргла стравичном мучењу, вађењем органа, што није забележено у људској цивилизацији. На захтев САД, парламенти и владе суседних земаља дали су сагласност за коришћење њиховог ваздушног простора, а међу њима и неке бивше југословенске републике, које су са одушевљењем стале на страну агресора. Тако су погазили стару народну мудрост: „Комшија је ближи од брата“ чиме су постали саучесници злочина над нашој земљом и придружили писању нове, демонске историје“.

Владе Мађарске, Румуније, Бугарске и Македоније дошле су у сукоб са сопственим народом који је са гневом одбацио да буде саучесник злочина НАТО снага и од својих власти тражили да се под хитно обустави агресија над Србијом. Агресор се држао изреке „Није сила у праву, већ право у сили“, рекао је, поред осталог, Миленковић.

На тежишту одбране били су 3. армија и њен јуначки Приштински корпус, који је водио жестоке даноноћне борбе против шиптарских терориста и ваздухопловних снага НАТО-а.

„У беспопштедној борби за одбрану отаџбине, животе је дало 753 припадника одбране, од војника до генерала, а 31 припадника Војске Југославије нестали су и живот окончали у „жутој кући“ на територији Албаније“, нагласио је Миленковић.

О глобалним циљевима агресије НАТО-а говорио је професор др Љубиша Митровић, резервни војни старешина. Пуковник у пензији Миодраг Милић подсетио је присутне на 24.март 1999. године, када је агресор бомбаровао командно место 3. армије у Куршумлији и у трену усмртио 11 официра и подофицира.

Новинар Ранко Бабић, говорио је о страдању 78 дечака и девојчица старости од неколико месеци до 15 година.

„Убијана су деца која су тек требала да живе. Убијана су у колевкама, на мостовима и у родитељском загрљају“, рекао је Бабић.

На сећање је подсетио и рецитал под називом „Други о нама и са нама“ у току НАТО агресије, чији је аутор генерал-мајор у пензији Мирко Старчевић, непосредни учесник догађаја на Косову и Метохији током агресије.

У обележавању Дана сећања значајан допринос дали су пуковник у пензији Мирослав Баграч, затим песникиња Милена Маркић, ученица гимназије Адријана Стојановић и вокални солиста Вера Крстић. У уметничком делу програма учествовао је и Војни оркестар Копнених снага.

Велики светски песник Бапкен Симоњан једном је рекао: „Заборав је највећа српска грешка“.

Р. Бабић

Како је почело отимање
Косова и Метохије

ПРЉАВИ РАТ ПРОТИВ МАЛЕ ЗЕМЉЕ

Главномандујући ваздухопловном операцијом над Југославијом 1999. године, амерички генерал Мајкл Шорт, рекао је: „Не може се добити рат ако не уништимо могућност нормалног живота за већину становништва.

Морамо им одузети воду, струју, храну па чак и здрав ваздух”.

Чак неколико хиљада година Србија ће бити загађена хемијским производима које су произвели авиони НАТО-а

Преговори у Рамбујеу, и њихов наставак у Паризу били су велика импровизација у служби отимања Косова и Метохије. Они су послужили као вешто режирани формални повод за рат против Србије.

Од оснивања Уједињених нација, у Европи је први пут била примењена сила против суверене државе без мандата Уједињених нација. Рамбује је, са својом ултимативном последицом (бомбардовање Србије) био велики експрес у међународним односима и чин ниподоштавања међународног права. Први пут од оснивања НАТО-а долази до његовог ангажовања изван зоне одговорности. На 50-годишњицу од оснивања, НАТО је тестирао нови стратешки концепт, чиме је погажена Повеља УН.

Основна замисао за реализацију циљева агресије, била је да се масовним ударима авијације и крстарећим ракетама, за два до три дана, онеспособи и разбије Војска Југославије и створе предуслови за следећи корак - остварење политичког циља. Са почетком удара НАТО-а из ваздушног простора, планирана је масовна оружана побуна Албанаца у окриљу терористичке ОВК. Терористичка ОВК је у остварењу циља добила „улогу“ копнених снага НАТО-а. Ако добро одигра улогу, обећана јој је независна држава Косово, по принципу услуга за услугу.

Копнене снаге НАТО-а, распоређене на простору територије Македоније и Албаније, по планираној капитулацији Војске и државе СРЈ, имале су задатак да запоседну Косово и Метохију, и да се пред светом објави да је циљ агресије остварен.

Агресија је отпочела у вечерњим часовима 24. марта 1999. године, једновременим дејствима крстарећим ракетама и авијацијом. Под удар су, од почетка агресије, стављени објекти на целој територији СРЈ. Био је то прљави рат који је НАТО повео против мале земље, гађајући бездушно углавном цивилне циљеве, посебно оне који су забрањени међународним конвенцијама, употребљавајући нехумано оружје, међу којима и пројектиле са осиромашеним уранијумом. Однос снага био је изразито нераван и лично је на борбу Давида и Голијата. У војном смислу Алијанса је, према прорачунима аналитичара, била надмоћнија од СРЈ за око 700 пута.

Жртве безумног чина

Агресија на Србију (СРЈ) произвела је многобројне жртве и готово трајне последице на животну околину, чиме се жртве мултипликују до неслућених размера, а дејство штетних материја продужава до 4000 година.

Коалиционе снаге НАТО-а и терористичке банде убиле су више од хиљаду и раниле око пет хиљада припадника Војске и полиције, усмртиле две хиљаде цивила, међу којима 88 деце, а десетак хиљада раниле и повредиле. Као нестали води се око 2.000 становника Косова и Метохије који не припадају албанској етничкој заједници. Нестајали су углавном после доласка снага Кфора. Многи од њих, како је обелодањено свету, завршили су у Албанији, где су им, на живом, у тешким условима, након жестоких тортура, вађени поједини органи, зарад забрањене монструозне трговине на црно.

Близу 10 милиона становника Србије и Црне Горе живело је 78 дана у свакодневном страху од бомби и „паметних“ пројектила које су сејали авиони НАТО-а са безбедне висине веће од 10.000 метара. Огроман број цивила, ни кривих ни дужних, претрпео је стрес, шок, депресију, са трајним душевним поремећајем и последицама. Није мали број ни оних са пострауматским синдромом.

Бездушно уништавали живот

Авијација НАТО-а је 1.991 пут напала 986 цивилних објеката, од чега је 119 потпуно уништено а 867 тешко оштећено. Никада не смомо заборавити бомбардовање Ниша, Сурдулице, Новог Пазара, Ћуприје, Варварина и Алексинца, јер је тада убијено и рањено највише цивила, али ни дејство по изабеличким колонама, возовима, аутобусима, болницама, школама, домовима културе, телевизијским кућама и другим цивилним објектима. Пропагандисти НАТО-а згроженој светској јавности нудили су причу о колатералној штети!

Са својих огњишта протерали су близу 250.000 људи, разорили 986 цивилних објеката и употребили близу 30.000 тона експлозива у убојним средствима, укључујући и она са осиромашеним уранијумом, чиме су изазвали највећу еколошку катастрофу у Европи са трајним последицама. Србија је тих дана била претворена и у својеврстан полигон за проба дејстава новопродушеног оружја и оног чија је производња и употреба, према међународним конвенцијама, забрањена.

Последице агресије су у Србији видљиве на сваком кораку: од рушевина зграда до душевних ожиглака. Снаге НАТО-а причиниле су материјалну штету већу од 120 милијарди долара.

Први пут су употребљене нехумане графитне бомбе с циљем онеспособљавања електроенергетског система и разарања петрохемијских комплекса, да би се загадили ваздух и вода и онеспособило земљиште за производњу здраве хране. Речју, цивилно становништво је, у целини, било највећа мета током агресије.

У укупном америчком учинку за време агресије, по монструозности се издвајају активности у којима су њихови припадници били једини извршиоци. У 57 напада на територију Србије избацили су 156 контејнера са 37.440 касетних бомби, углавном на цивилне објекте. Само су амерички пилоти имали „привилегију“ да територију Србије заспу са 31.000 пројектила са осиромашеним уранијумом, знајући добро са каквим злом контаминирају читав регион.

Можда суштину ексклузивитета америчког дејства са појединим средствима по цивилним метанама треба тражити у изјави главнокомандујућег ваздухопловном операцијом над Југославијом, америчког генерала Мајкла Шорта, који је тврдио: „Не може се добити рат ако не уништим могућност нормалног живота за већину становништва. Морамо им одузети воду, струју, храну па чак и здрав ваздух”.

Тачно се зна по којим цивилним објектима и колико пута је дејствовало ваздухопловство САД, а то је близу 80 одсто од свих укупних дејстава и сразмерно томе је њихово учешће у наносењу цивилних губитака и материјалне штете.

Оружје НАТО-а, између осталог, уништило је: 38 мостова, 28 радио и ТВ репетитора, 11 енергетских постројења, а онеспособено је 470 км путева и 595 км пруга. Уништено је и оштећено око 25.000 стамбених објеката. С обзиром на то како је агресија почела и на чињеницу да нису поштоване одредбе међународног хуманитарног и ратног права, НАТО је агресијом на Србију (СРЈ) извршио злочин против мира и злочин против цивилног становништва. **З. П.**

Одржана 14. седница Главног одбора УВПС

ПОМОЋ ЉУДИМА У ПРВОМ ПЛАНУ

С дужном пажњом и веома одговорно приступило се изменама и допунама Правилника о социјалној и хуманитарној помоћи у УВПС, јер многе породице корисника војних пензија живе у тешкој оскудици

Главни одбор је на последњој седници донео веома важне одлуке за рад УВПС

У Медија центру „Одбрана“ 25. марта, одржана је 14. седница Главног одбора Удружења војних пензионера Србије на којој је разматран извештај о раду између две седнице, разматран и усвојен предлог Правилника о социјалној и хуманитарној помоћи у УВПС, усвојен извештај Надзорног одбора о финансијском пословању у 2012. години, а донета је и одлука о престанку мандата и кооптирању члана Главног одбора. Том приликом разматран је предлог и донета одлука о приступању УВПС Међународном консултативном комитету пензионисаних и резервних официра. Чланови Главног одбора размотрили су и усвојили предлог дневног реда за редовну Годишњу скупштину УВПС.

На почетку рада предложена је измена дневног реда, то јест да се организацијски и у сваком другом погледу приступи припреми мирних протеста у Београду, како би се утицало да надлежни судски и државни органи поступе према одлуци Уставног суда у вези са правом на ванредно повећање пензија од 11,06 одсто. Како је том приликом речено, све више расте незадовољство корисника војних пензија због вишемесечног одговлачења и непоступања Управног суда према одлуци Уставног суда. Након свестране и аргументоване расправе, дневни ред у том смислу није промењен, али је закључено да протести остају као крајње средство за остваривање законских права, али да у

овом часу нису исцрпљени сви други легални и легитимни облици и начини борбе, посебно правним средствима.

Председник УВПС Љубомир Драгањац обавестио је чланове Главног одбора о пословима којима су биле испуњене активности органа и стручне службе Удружења, везане за остваривање програмских задатака. Посебан нагласак ставио је на процес остваривања права на ванредно повећање пензија, које је кулминирало подношењем кривичне пријаве против вршиоца функције председника Управног суда Слађане Бојовић, што је наишло на опште одобравање чланства. Занимљиво је роговање портпарола Управног суда да је кривична пријава притисак на судске органе. Одговор УВПС је једноставан: да је Управни суд поступио у задатом року и према одлуци Уставног суда, засигурно не би било потребе да се поднесе кривична пријава.

С тим у вези значајно је и то да је пробијена и својеврсна медијска блокада, тако да су о недаћама корисника војних пензија писали „Политика“, „Правда“ и „Данас“.

Предлог Правилника о социјалној и хуманитарној помоћи у УВПС разматран је детаљно, према поднетим адмандманима. Чланови Управног одбора имали су и стручно тумачење појединих одредби, па су у готово по свим тачкама донели једногласну одлуку.

Што се финансијског пословања у протеклој години тиче, чланови Надзорног одбора су прегледали сву документацију и изнели да је оно у целини добро, те да су средства правилно трошена. Констатован је раскорак у планирању и реализацији средстава, па је органима УВПС препоручено да се учини напор како би се реалније сагледале потребе и том смислу планирала новчана средства.

Према одлуци Главног одбора УВПС престао је мандат у том органу Слободану Стојановићу, из општинске организације у Параћину. Уместо Стојановића у Главни одбор кооптиран је Никола Милковић, из Општинске организације УВПС Ћуприја.

Чланови Главног одбора УВПС сагласили су се да се Скупштини УВПС препоручи учлањење у Међународни консултативни комитет организације резервних официра (МКК) у својству пуноправног члана.

Удружење војних пензионера Србије анализирало је принципе на којима је заснован Међународни консултативни комитет организације резервних официра, и установило да се евентуално чланство у тој асоцијацији не коси са Уставом и законима Републике Србије, те са статутумом УВПС

МКК је организација резервних (и пензионисаних) официра Европе, Азије, Африке и Америке. Формирана је марта 2011. године као МЕГАПИР (Међународни консултативни савет организације резервних официра). На другој седници Комитета, која је реализована у Братислави (Словачка) у мају 2012. године дошло је до измене назива те организације, па је формиран Међународни консултативни комитет организације резервних официра.

Декларисани циљ МКК је духовна и интелектуална сарадња организација официра у интересу реализације пројеката и спровођења заједничких активности ради решавања задатака, који представљају узајамни интерес.

Принципијелни став организације је искључење било које политичке активности и мешања у рад других организација и земаља.

Организаација сарађује и са државним структурама, али има савршено самостални статус немешања у економске, политичке, нити војне послове држава. Основни задаци МКК су развој хуманитарних веза између резервних официра различитих земаља, брига о ветеранима оружаних снага, сарадња у области војне културе и општељудских вредности, пажња према младим нараштајима, формирању њеног морала и васпитању у духу здравог начина живота, бављења спортом, као и продубљивања сарадње ветеранских организација са омладинским организацијама.

Донета је одлука и прецизиран дневни ред редовне годишње скупштине УВПС који ће бити одржан 9. априла у Београду.

3. Пешић

Поднета кривична пријава против в.ф.
председника Управног суда Слађане Бојовић

ЗЛОУПОТРЕБА СЛУЖБЕНОГ ПОЛОЖАЈА

Председник Удружења војних пензионера Србије генерал-потпуковник у пензији Љубомир Драгањац поднео је (14. марта) Првом основном јавном тужилаштву у Београду кривичну пријаву против вршиоца функције председника Управног суда у Београду Слађане Бојовић.

С обзиром на важност овог документа и на чињеницу да расплет у вези са ванредним повећањем месечних принадежности већ пет година очекује више од 40.000 корисника војних пензија, кривичну пријаву доносимо у целини:

„На основу чл. 280. и 281. Законика о кривичном поступку, Удружење војних пензионера Србије, Београд ул. Браће Југовића бр. 19, подноси

КРИВИЧНУ ПРИЈАВУ

Против:

Слађане Бојовић, ВФ председника Управног суда
у Београду,

Да је:

Као службено лице –ВФ председника Управног суда у Београду, у периоду од августа 2012. године на овамо, у намери да спречи да војни пензионери остваре право на ванредно усклађивање – повећање пензија за 11,06% од 01.01.2008. године, искористила свој службени положај и прекорачила своја службена овлашћења, тако што је судијама Управног суда против чијих пресуда је Уставни суд уважао уставне жалбе војних пензионера и наложио да у року од 60 дана понове поступак по тужби и донесу нову пресуду, дала писане налоге да се не држе рока од 60 дана који је одређен одлуком Уставног суда за доношење пресуде у поновљеном поступку, већ „да не журе са новим суђењима“, а потом спречила да нове пресуде које су поједина судска већа ипак донела у поновљеном поступку буду експедоване из суда и достављене странкама, игноришући при томе више ургенција овог Удружења и бројних појединаца, услед чега Управни суд до сада није поступио по преко 150 одлука Уставног суда, чиме је војним пензионерима нанета и и даље се наноси штета у висини разлике између припадајуће пензије и износа који им се исплаћује, а њихова права из пензијског осигурања су теже повређена, чиме је учинила кривично дело злоупотребе службеног положаја из чл. 359. став 1. КЗ.

Саопштење Управног суда поводом прилога
објављеним у медијима

СУДИЈЕ НЕМАЈУ ЈЕДИНСТВЕН СТАВ

Управни суд је 18. марта, поводом прилога објављених у медијима, на свом сајту објавио саопштење следеће садржине:

„Поводом натписа у средствима јавног информисања везаних за кривичну пријаву поднету од стране председника Удружења војних пензионера Србије против вршиоца функције председника Управног суда и поступања Управног суда по тужбама војних пензионера ради усклађивања војних пензија од 11.06%, Управни суд

САОПШТАВА

За кривичну пријаву поднету од стране Удружења војних пензионера Србије, односно његовог председника Љубомира Драгањаца, упознати смо из средстава јавног информисања и сматрамо да ради заштите својих права војни пензионери, уколико сматрају да су оштећени, могу да се служе свим правним средствима па и подношењем кривичне пријаве.

Тврдње Удружења војних пензионера да је вршилац функције председника Управног суда дала писани налог судијама „да не журе са новим суђењима“, нису основане јер такав писани налог од стране вршиоца функције председника Управног суда није дат, већ је појединачним налозима захтевала од судија хитно поступање по предметима усклађивања војних пензија имајући у виду обавезност одлука Уставног суда, у складу са законском обавезом. Једини писмени налог који је вршилац функције председника Управног суда донела јесу Програми решавања старих предмета за 2012 и 2013. годину а којим програмима се утврђује приоритетно поступање у тзв. старим предметима и предметима који се по закону сматају хитним.

Проблем који је довео до тога да су року од 60 дана, како је то Уставни суд наложио, не понови поступак је настао због тога што судије Управног суда нису имале јединствен став по питању понављања поступка код постојања правноснажних пресуда овога суда којима је одлучено у предметима усклађивања војних пензија.

Због тога је од достављања одлуке Уставног суда јуна 2012. године до

Образложење

Законом о Војсци Србије (члан 193. став 1.) прописано је да се пензије војних осигураника од 1. јануара 2008. године усклађују по динамици и на начин утврђен Законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање.

Републички фонд ПИО запослених је дана 25. јануара 2008. године донео Решење 01 бр.181-431/08 о ванредном усклађивању – повећању пензија за 11,06% почев од 01. јануара 2008. године („Службени гласник РС“, бр. 20/08).

Сагласно цитираној одредби Закона о Војсци Србије, а на основу наведеног решења Републичког фонда ПИО, Фонд за социјално осигурање војних осигураника је био дужан да по службеној дужности ванредно усклади – повећа пензије војних осигураника за 11,06% од 1. јануара 2008. године, али то није учинио, нити је то учинио Републички фонд ПИО након преузимања пензијског осигурања војних осигураника, па се војним пензионерима од 1. јануара 2008. године исплаћују пензије у износу мањем од припадајућег. Тако оштећених војних пензионера је преко 40.000, а просечан дуг сваком од њих је око 300.000,00 динара.

Пошто им пензије нису ванредно повећане по службеној дужности, оштећени војни пензионери су поднели захтеве да им се то право утврди у управном поступку. Управни органи Фонда СОВО и Републичког фонда ПИО су те захтеве одбили, па су оштећени против тих одлука покренули управне спорове пред Управним судом у Београду.

Управни суд у Београду је у почетку, релативно ажурно, одлучивао по тим тужбама, тако што је све тужбе одбијао из формалних разлога, који нису на закону фундирани. Против тих пресуда Управног суда оштећени војни пензионери су већ поднели на стотине уставних жалби Уставном суду Србије.

Уставни суд Србије у свим до сада решеним предметима уважао уставне жалбе и наложио Управном суду да у року од 60 дана од дана пријема одлуке Уставног суда, понови поступак по тужби и донесе нову пресуду. Из образложења одлука Уставног суда јасно произилази да Уставни суд сматра да војним пензионерима припада право на предметно ванредно повећање пензија. За доказ предњих навода прилажемо фотокопију одлуке Уставног суда Уж-2666/2011 од 22.06. 2012. године и списак још преко 150 одлука, које су идентичне тој Одлуци.

Управни суд у Београду до сада није поступио ни по једној од одлука Уставног суда. Ово Удружење је у више наврата ургирало да Управни суд поступи по одлукама Уставног суда, али без успеха. Као доказ прилажемо фотокопије ургенција и одговора пријављене на те ургенције.

Основно предпостављамо да је за опструирање одлука Уставног суда одговорна пријављена. То је евидентно из писаног налога судијама да одговлаче поступање у тим предметима, а нарочито из чињенице да је спречила експедовање већ донетих одлука појединих већа иако је рок за достављање донетих одлука најдуже 15 дана.

Таквим поступањем пријављене, оштећени војни пензионери су се нашли у зачараном кругу судске опструкције својих на Уставу и закону заснованих права, из чега је, изгледа, једини излаз међународни суд у Стразбуру. Наиме, део оштећених је поднео парничне тужбе за наплату закинутог дела пензије, али парнични судови одбијају своју надлежност док о постојању права не одлучи Управни суд, који ту своју обавезу опструираше.

Са напред изнетих разлога, сматрамо да постоји основана сумња да је пријављена учинила кривично дело које јој се ставља на терет“.

данас одржано више Седница Одељења судске праксе и Седнице свих судија, о чему постоје верификовани записници, ради усаглашавања судске праксе како да се поступи по одлуци Уставног суда, с обзиром да Закон о управним споровима, као процесни закон који се примењује приликом доношења одлука Управног суда, не предвиђа могућност понављања поступка у одлучивању по тужбама о којима је Управни суд већ одлучио правноснажним пресудама.

У извршењу одлуке Уставног суда донета је само једна одлука која у складу са Судским пословником није отправљена од стране Одељења судске праксе Управног суда управо због непостојања јединственог става свих судија овога суда.

О насталом проблему неједначане судске праксе обавештен је Врховни касациони суд и Министарство правде и државне управе на заједничком састанку у марту месецу 2013. године, којом приликом су упознати са проблемима судова за поступање по одлукама Уставног суда код постојања правноснажно пресуђене ствари по истој тужби. Овом састанку присуствовао је руководилац Одељења судске праксе овога суда као и руководилац Одељења судске праксе Врховног касационог суда.

О овом проблему Министарство правде и државне управе је обавештено од стране вршиоца функције председника Управног суда и у одговорима на бројне притужбе због „одговлачења“ у поступку по пресудама Уставног суда.

Имајући у виду наведено не могу се прихватити тврдње да су због поступања вршиоца функције председника Управног суда, као што је то описано у кривичној пријави, војни пензионери осујећени у остваривању својих права, посебно ако се има у виду да су судије независне у свом раду. Према Етичком кодексу судија је слободан у заступању свог схватања, утврђивању чињеница и примени права у свему о чему одлучује, и није дужан да икоме, па ни другим судијама и председнику суда, објашњава своја правна схватања и утврђено чињенично стање, изузев у образложењу одлуке или кад то закон посебно налаже.

Самим тим, вршилац функције председника Управног суда није могао да изврши никакав спољни утицај на доношење или недоношење одређених одлука, а према Судском пословнику прописано је да уколико има више предмета са истом правном и чињеничном основом не могу се донети одлуке док се судије не усагласе око једнаког поступања. На ову обавезу је Управном суду више пута и указивано из Врховног касационог суда, с обзиром да неједнако поступање представља разлог за подношење жалбе Уставном суду“.

Саопштење за јавност УВПС

ПИТАЊА
КОЈА ТРАЖЕ ОДГОВОР

Поводом кривичне пријаве овог Удружења против в.ф. председника Управног суда у Београду Слађана Бојовић, Управни суд се огласио саопштењем од 18.3.2013. године, у коме наводи да није поступљено по одлукама Уставног суда „због тога што судије Управног суда нису имале јединствен став по питању понављања поступка код постојања правоснажних пресуда овога суда, којима је одлучено у предметима усклађивања војних пензија“, те да „Закон о управним споровима ... не предвиђа могућност понављања поступка у одлучивању по тужбама о којима је Управни суд већ одлучио правоснажним пресудама.“

С тим у вези, тражимо и очекујемо да Управни суд своје саопштење допуни одговорима на следећа питања:

- Да ли су Одлуке Уставног суда обавезујуће за Управни суд, пошто је у том погледу изнео опречне ставове: у одговору на посланичко питање (акт суда СУ VI 191/12 пд 06.11.2012) стоји да је Управни суд „у обавези да испоштује одлуке Уставног суда“, а у одговору на ургенцију овог Удружења (акт Суда СУ VI 14/13-1 од 26.02.2013.године) стоји да „рокови од 60 дана нису обавезујући за суд, већ да су то инструктивни рокови.“

- Од када се рачуна рок од 60 дана, одређен Одлуком Уставног суда за понављање поступка и доношење нове пресуде, пошто у акту Суда СУ VI 191/12 од 06.11.2012.године стоји да се тај рок рачуна „од датума достављања Одлуке Уставног суда“, а у акту суда СУ VI 173/12 од 11.10.2012.године стоји да се тај рок рачуна од дана поновног завођења тог предмета и његовог достављања поступајућем већу Суда.

- Када ће бити донета и странкама достављена пресуда донета у поновљеном поступку, пошто су и по том питању дати различити одговори на наше ургенције: у акту Суда СУ VIII 34/13 од 21.01.2013.године стоји „да је донета одлука у предмету суда У 8225/12 и исти ће бити експедовани у законском року“, а у акту суда СУ VI 14/13 од 26.02.2013.године стоји да је „судско веће одлучивало у предмету ... У 8225 дана 13.02.2013.године и предмет је достављен судској пракси, али одлука није експедована јер је у току усаглашавање ставова Управног суда по питању усклађивања војних пензија.“

- Да ли је стављено ван снаге одредба члана 56. ЗУС, којом је уређено понављање поступка, пошто се у саопштењу Суда наводи да ЗУС не предвиђа ту могућност.

- Где је прописано да се правни ставови у управним споровима заузимају консензусом свих судија, те како ће и када Управни суд одлучивати по тужбама војних пензионера, ако такав јединствен став не буде заузет?

- Ако Управни суд сматра да Одлука Уставног суда није валидан основ за понављање поступка, зашто од добијања прве одлуке Уставног суда до данас није одлучено ни по једној тужби војних пензионера, а у складу са ставовима садржаним у Одлукама Уставног суда. Да ли то значи да Управни суд сматра да су правна становишта Уставног суда за њега ирелевантна, па чека да консензусом својих судија заузме некаква друга правна становишта.

На крају, истичемо да нема основа за оцену портпарола Управног суда да су наводи у кривичној пријави коју је ово Удружење поднело „злонамерни притисак на Управни суд и тенденциозно су усмерени на рушење угледа овог суда“. Кривична пријава се заснива на Удружењу доступним подацима, њене наводе ће проверити и оценити надлежни органи и у складу са тим одлучити. Мотивисана је искључиво потребом да Управни суд коначно поступи по Одлуци Уставног суда, јер то није учинио ни по протеклу осам месеци од пријема Одлуке Уставног суда, без упуштања у то како ће одлучити, па се то никако не може квалификовати као „злонамерно“ или никакав „притисак“ на суд.

Нова одлука Уставног суда у вези са ванредним
усклађивањем војних пензија

ТРЕБА УСКЛАДИТИ ПЕНЗИЈЕ

Уставни суд је 31. јануара ове године донео још једну одлуку везану за ванредно усклађивање војних пензија за 11,06 одсто. У тој одлуци Уставног суда (бр. Уж 4262/2012 од 31. 1 2013. године) се наводи „да је решењем Првог основног суда у Београду (П 19844/11, од 27.1.2012.) и решењем Вишег суда у Београду (Гж 2263/12 од 28. марта 2012.) повређено право подносиоце уставне жалбе на правично суђење, зајамчено чланом 32. став 1. Устава Републике Србије. Налаже се Вишем суду у Београду да, у року од 60 дана од дана достављања Одлуке Уставног суда, понови поступак по жалби подносиоце уставне жалбе изјављеној против решења Првог основног суда у Београду (П 19844/11 од 27. јануара 2012).“

У образложењу Одлуке Уставног суда, поред осталог, стоји:

„Уставни суд сматра уставноправно неприхватљивим став редовних судова да се у парничном поступку не може одлучивати о захтеву подносиоце за накнаду штете због несплаћене разлике пензије. У конкретном случају, основ тужбеног захтева подносиоце уставне жалбе је накнада штете, која је имовинскоправни захтев о коме одлучује суд у парничном поступку, у складу са одредбом члана 1. Закона о парничном поступку. Имајући у виду наведено, у ситуацији када се првостепени суд огласио апсолутно ненадлежним за поступање и одбацио као недозвољену тужбу подносиоце, како је о њој требало мериторно да одлучује, а другостепени суд одбио жалбу подносиоце и потврдио првостепено решење, суштински је дошло до повреде права подносиоце уставне жалбе на приступ суду, као елемента права на правично суђење. Полазећи од изложеног, Уставни суд је утврдио да је оспореним решењима повређено право подносиоце уставне жалбе на правично суђење, зајамчено одредбом члана 32, став 1. Устава, те је, на основу одредбе члана 89. Став 1. Закона о Уставном суду усвојио уставну жалбу, одлучујући као у тачки 1. изреке.“

У одлуци се Уставни суд позива и на своју ранију одлуку (Уж-5287/2011) којом је прецизирано „да се не може прихватити становиште Вишег суда у Нишу о непостојању правног основа по коме подносилац може тражити ванредно повећање пензије од 1. јануара 2008. године. Ово стога што се пензије војних осигураника од 1. јануара 2008. године усклађују по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање, како је то прописано чланом 193. Закона о Војсци Србије“.

У закључку одлуке се још наводи:

„Пензије и друга примања војних осигураника су морали бити усклађени по истој динамици, и то по службеној дужности, а појединачна решења о усклађивању пензија и других примања морају бити донета само уколико војни осигураник то захтева“.

Управни суд одговорио да је у току
усаглашавање става у погледу усклађивања
војних пензија

РОК НИЈЕ ОБАВЕЗУЈУЋИ

Вршилац функције председника Управног суда судија Слађана Бојовић одговорила је на писмо председника УВПС Љубомира Драгања од 19. фебруара. У том акту, протоколисаном 26. фебруара 2013. године, пише:

„Поводом ваше преставке – притужбе упућене вршиоцу функције председника Управног суда 20.02.2013. године, која се односи на предмет Управног суда У 8225/12, обавештавамо Вас следеће:

Судско веће је одлучивало у предмету Управног суда У 8225/12 дана 13.12.2012. године и предмет је достављен судској пракси, али одлука није експедована јер је у току усаглашавање става Управног суда по питању усклађивања војних пензија.

Напомињем да ће се одлуке Уставног суда испоштовати, али рокови од 60 дана нису обавезујући за суд, то су инструктивни рокови.

Тужбе у конкретной ситуацији примењене су у овом суду почевши од 22.06.2012. године и још увек стижу и по истима се поступа у припремном одељењу овог суда.

Судије су у обавези да поштују редослед примљених тужби, а приоритет имају предмети у којима грађани Србије нису остварили никакво право на пензију или социјална примања, тако да немају никаква средства за egzистенцију, као и тзв. „стари предмети“ и предмети који се по закону сматрају хитним“

Још једна потврда
да су војни пензионери у праву

ПРАВДА ИПАК ДОСТИЖНА

Виши суд у Новом Саду донео је пресуду бр. Гж 2049/2012 од 13.12.2012. године у којој је дао за право војном пензионеру који је тужио Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекција покрајинског фонда.

Пресуда гласи: „Жалба туженог (РФ ПИО, Дирекција ПФ) се ОДБИЈА, док се жалба тужиоца УСВАЈА, па се пресуда Основног суда у Новом Саду пословни број П 11557/2011 од 5.4.2012. године у погледу досуђене главнице у износу од 190.242,82 динара ПОТВРЂУЈЕ, док се у преосталом делу првостепена пресуда УКИДА и у том делу предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење“.

У образложењу пресуде наводе се важне чињенице које су утицале да се донесе оваква пресуда. Доносимо оне делове образложења које сматрамо да на најбољи начин репрезентују тужбу и имају универзалан значај за судске поступке које су поднели оштећени корисници војних пензија.

„Побијеном пресудом Основног суда у Новом Саду пословни број П 11557/2011 од 5.4.2012. године у ставу 1 изреке усвојен је тужбени захтев, па је у ставу 2 обавезан тужени да тужиоцу на име материјалне штете због мањег исплаћених месечних износа припадајуће пензије за период од 1.1.2008. исплати износ од 190.242,82 динара са законском затезном каматом почев од 29.2.2012. године па до коначне исплате. У року од 8 дана, по пријему пресуде под претњом извршења, као и да му на име исплати трошкове парничног поступка у износу од 70.208,00 динара, све у року од 8 дана по пријему пресуде под претњом извршења. У ставу 3 је одбијен део тужбеног захтева којим тужилац потражује исплату на име материјалне штете која се односи на обрачунату законску затезну камату у износу од 59.412,60 динара...“

Према члану 193 став 1 Закона о Војсци Србије (Службени гласник РС број 116/07 и 88/09) који је ступио на снагу 1.1.2008. године, усклађивање износа пензија војних осигураника остварених до дана ступања на снагу овог закона, као и пензија остварених по ступању овог закона на снагу, врши се по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање. Уједно је чланом 197 став 2 стављена ван снаге одредба члана 261 Закона о Војсци Југославије, који је регулисао на-

чин усклађивања војних пензија.

Из наведене материјалноправне одредбе произилази обавеза туженог да усклађивање износа пензија војних осигураника врши по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање, па су основани и жалбени наводи туженог којим указује да тужени није имао обавезу да врши усклађивање сходно правилима пензијског и инвалидског осигурања...

„Сходно наведеним законским одредбама, тужени је био дужан да усклађивање свих доспелих војних пензија до 1.1.2008. године врши у складу са одредбама Закона о пензијско-инвалидском осигурању“...

„Жалбени наводи да су војне пензије, по уласку у систем цивилног пензијског и инвалидског осигурања, на основу Одлуке Управног одбора Фонда ПИО, усклађене почев од 1.4.2008. године за 6,97 % и од 1.1.2008. године за 14,13 %, за колико је извршено усклађивање пензија за кориснике права код Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање у 2008. години, јер је из разлога наведених у претходним ставовима јасно да се свако усклађивање које установи Републички фонд ПИО односи и на војне пензионере, па и наведено повећање од 19.2.2008. године за 11,06 %.

Сходно горе наведеним, тужени није извршио усклађивање износа војних пензија за 11,06% почев од 1.1.2008. године, у складу са одредбама Закона о о пензијско-инвалидском осигурању, а што је био дужан учинити по службеној дужности, на основу члана 5 Уредбе о начину остваривања и престанка права из ПИО војних осигураника, на који начин је туженом причињено штету у висини разлике између износа исплаћених пензија и износа које је био дужан исплатити у складу са одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању.

Тужиоцу је за наведени период исплаћена пензија у износу од 2.896.334,03 динара, а да је тужени вршио усклађивање пензија тужиоцу за 11,06%, истом би исплатио износ од 3.086.576,85 динара. Укупна разлика између исплаћених пензија и пензија које би биле обрачунате уз усклађивање од 11,06% увећана за затезне камате, за период вештачења, износи 190.242,82 динара, а са обрачуном законском затезном каматом 249.655,42 динара закључно са 29.02.2012. године.“

Одговор Кабинета председника Владе
Републике Србије на писмо Удружења
војних пензионера

ПРОСЛЕДИЛИ ДОПИС

После писменог обраћања председнику Владе Републике Србије Љубомира Драгањца, председника УВПС, генерал-потпуковника у пензији, у вези са исплатом закинутог дела пензије у периоду од 2004. до 2007. године, из Кабинета председника Владе Републике Србије стигло је писмо следеће садржине:

„У вези са Вашим дописом од 1. марта 2013. године обавештавамо да смо предметни допис проследили Министарству финансија и привреде и Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, на даљу надлежност.“

Министарство финансија и привреде и Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање управе обавестиће Вас о даљем поступању по овом предмету.“

Информација из области стамбене
проблематике

СЛЕДИ ПОДЕЛА СТАНОВА

Са сајта Министарства одбране преносимо обавештење о могућности за доделу станова, како би заинтересовани корисници војних пензија благовремено реаговали у складу са позитивним прописима.

„Сагласно одредби члана 43. Правилника о решавању стамбених питања у Министарству одбране („СВЛ” бр. 38/05, 16/08, 26/08 и 39/08), Управа за инфраструктуру Сектора за материјалне ресурсе, до 01.03.2013. године, доставила је Управи за традицију, стандард и ветеране, пријаве и преглед за расподелу 48 станова у закуп на неодређено време у гарнизонима, односно местима, наведеним у Прегледу станова у закуп за расподелу.

У наведеном Прегледу станова за расподелу пријављено је за поделу и 22 стана у закуп које није могуће поделити у складу са одредбама Правилника, јер у моменту објављивања ове информације није било стамбених интересената у местима из наведеног Прегледа.

Право на доделу наведених станова имају лица која остварују право на доделу стана у закуп на неодређено време, сагласно одредбама члана 2. Правилника о решавању стамбених питања у Министарству одбране („СВЛ” бр. 38/05, 16/08, 26/08 и 39/08 - у даљем тексту Правилник).

У смислу члана 19. Правилника, лицу из члана 2. овог правилника може се дати у закуп и стан мањи од стана који му припада по одредбама члана 18. овог правилника, ако се са тим писмено сагласи.

Напомињемо да се у смислу прописаног чланом 26. Правилника, стан у закуп на неодређено време даје лицу из члана 2. став 1. овог правилника (професионалном официру, професионалном подофициру и цивилном лицу) у гарнизону односно месту службовања, а лицу из члана 2. став 2. и 3. овог правилника (пензионисаном официру, пензионисаном подофициру, пензионисаном цивилном лицу и члановима породичног домаћинства погинулог или умрлог лица из става 1. и 2. овог члана), стан се даје у било ком гарнизону односно месту на територији Републике Србије.

Сходно наведеном, лица, која желе прихватити доделу структурно мањег стана, морају дати писану изјаву, оверену у јединици - установи у којој су на служби, а пензионисана лица у општини или суду, да се одричу доделе структурно припадајућег стана и прихватају доделу понуђеног односно структурно мањег стана, као коначно решење свог стамбеног питања.

У датој изјави лица се морају децидно изјаснити само за један од понуђених станова, а уколико се изјасне за више станова, у обзир ће се узети само један стан у првонаведеном месту.

По достављању изјава од стране заинтересованих лица, донеће се нови закључци на основу којих ће се према укупном збиру бодова извршити рангирање кандидата, а станови ће бити додељени лицима који за одређени гарнизон или место у коме конкуришу за стан, буду ранжирани на одговарајућем месту коначне ранг листе у складу са Одлуком о расподели станова.

Напомињемо да су стамбени интересенти у обавези да доставе (уколико претходно нису доставили) доказе надлежног органа који се односе на њихов стамбени статус (право на поврат станова у отцепљеним републикама, признавање болести по налазу Више војно лекарске комисије и пребивалиште за носиоца права и чланове његовог

породичног домаћинства, пореско задужење за стан-кућу за носиоца права и чланове његовог породичног домаћинства), јер ће се у супротном њихови захтеви за решавање стамбеног питања сматрати непотпуним и неће бити разматрани.

Предлогом Одлуке о расподели станова биће обухваћени сви расположиви станови, које до дана доношења Одлуке о расподели станова, пријави надлежна организацијска јединица Министарства надлежна за инфраструктуру.

Заинтересована лица треба да доставе изјаве, да се одричу доделе структурно припадајућег стана и прихватају доделу понуђеног односно структурно мањег стана, као коначног решења свог стамбеног питања најкасније до 02.04.2013. године, који је одређен као дан пресека стања за доношење Одлуке о расподели станова, Управи за традицију, стандард и ветеране Сектора за људске ресурсе МО, ул. Немањина бр. 15 Београд. Све информације у вези могућности решавања стамбеног питања заинтересована лица могу добити путем електронске поште utsv.stambeno@mod.gov.rs или на телефон инфо центра 011/3201-073 или на мобилни тел. 066/8722800, у периоду 12-16 часова и на Интернет презентацији Министарства одбране рубрика „СТАМБЕНО“.

Молимо да обавештење о могућностима доделе станова у закуп доставите вашим потчињеним саставима, ради потпуног информисања заинтересованих лица“.

На сајту Министарства одбране могу се пронаћи Преглед пријављених станова за расподелу

Солидарна и хуманитарна помоћ за фебруар 2013. године

ИСПУЊЕНИ КРИТЕРИЈУМИ

На основу Правилника о начину коришћења средстава солидарности за пружање помоћи члановима Удружења војних пензионера Србије, Извршни одбор је на седници одржаној 4. марта 2013. године, размотрио 84 захтева достављених у фебруару 2013. године. Од 84 захтева 17 је одбијено јер не испуњају прописане услове. На основу критеријума прописаних Правилником, Извршни одбор је решио 27 захтева:

ОпОр Звездара, ЧМ: 45.000,00 по члану породице 4.143,80 динара;
ОпОр Лесковац, МС: 35.000,00 по члану 5.049,89;
ОпОр Крушевац, ОБ: 45.000,00 по члану 5.548,46;
ОпОр Прокупље, ЂА: 35.000,00 по члану 6.713,44;
ОпОр Прокупље, РР: 35.000,00 по члану 6.925,75;
ОпОр Земун, ПЖ: 40.000,00 по члану 6.999,83;
ОпОр Крагујевац, СЗ: 35.000,00 по члану 7.300,65;
ОпОр Краљево, ДР: 40.000,00 по члану 7.419,56;
ОпОр Вождовац, ТЗ: 45.000,00 по члану 7.474,38;
ОпОр Прокупље, МН: 40.000,00 по члану 7.485,10;
ОпОр Крушевац, ЈЗ: 40.000,00 по члану 7.553,73;
ОпОр Ниш, СМ: 40.000,00 по члану 7.692,34;
ОпОр Крушевац, РА: 35.000,00 по члану 7.794,36;
ОпОр Краљево, СЉ: 35.000,00 по члану 7.988,65;
ОпОр Нови Сад, ОД: 40.000,00 по члану 8.083,13;
ОпОр Вождовац, ЛЖ: 40.000,00 по члану 8.134,81;
ОпОр Земун, СС: 40.000,00 по члану 8.221,54;
ОпОр Крагујевац, ЂМ: 35.000,00 по члану 8.292,20;
ОпОр Земун, ЂЗ: 40.000,00 по члану 8.452,67;
ОпОр Палилула, ДБ: 40.000,00 по члану 8.590,63;
ОпОр Краљево, ЂН: 40.000,00 по члану 8.709,04;
ОпОр Ниш, РД: 40.000,00 по члану 8.753,18;
ОпОр Врање, КД: 40.000,00 по члану 8.947,08;
ОпОр Ниш, СО: 35.000,00 по члану 9.008,34;
ОпОр Звездара, ПН: 30.000,00 по члану 9.059,16;
ОпОр Земун, ПЖ: 35.000,00 по члану 9.156,81;
ОпОр Срем. Митровица, МС: 40.000,00 по члану 9.369,42;

Основни критеријум за доделу једнократне солидарне и хуманитарне помоћи је материјално стање чланова УВПС. Помоћ је одобрена најугроженијима, чија су приманања по члану породице најмања. Остали захтеви, који испуњавају услове, нису одбачени већ ће се са приливом новчаних средстава, сукцесивно решавати.

Годишња скупштина Градске организације војних пензионера Ниша

У СЛУЖБИ ЧЛАНОВА

Нерешена статусна питања и брига за здравље војних пензионера, биле су „дежурне“ теме градске организације

Нема сумње да су ресорна министарства Владе Републике Србије у претходном мандату упорно радила на урушавању функционалног сисistema социјалног осигурања војних осигураника. Резултат тога је гашење сисistema Фонда СОВО, чуло се на Годишњој скупштини УВП Ниша.

Одлука о припајању Фонду ПИО, донета је без уважавања чињеница које је предочило Удружења војних пензионера. То је имало за последицу умножавање нерешених статусних и социјалних питања корисника војних пензија.

Суочен са ситуацијом, Градски одбор УВП у Нишу био је принуђен да се ангажује на пружању помоћи војним пензионерима у вођењу управних спорова. Тако је, у организацији ГРО, током 2012. године, написано око 1.000 тужби, а од 20. јануара до 20. фебруара ове године пружена је стручна помоћ у припрема тужби за 1.861 војног пензионера. Тиме је избегнуто је плаћање адвоката. Понекад је дневно требало примити и написати тужбе и за око 50 корисника војних пензија. На тај начин око 1500 војних пензионера припремљено је да могу сами себе заступају пред судом, а њих 200 упућено је на адвокате.

Градски одбор војних пензионера у Нишу, констатовано је, једина је организација која од 1999. године редовно организује обележавање и сећање на агресију НАТО-а.

Током прошле године ГРО је примио 135 нових чланова, а њих 15 напустило је организацију, Данас Градска организација УВП у Нишу броји 2.975 чланова.

Настављајући добру праксу, ГРО је минуле године доделио солидарну помоћ угроженима у износу од 380.000 динара.

Оно чиме се Градска организација УВП у Нишу може поносити је здравствено збрињавање корисника војне пензије. Захваљујући председнику Здравствене комисије пуковнику у пензији др Витомиру Панчићу и сарадњи са Управном Војне болнице у Нишу, брига за здравље корисника војне пензије је, сходно условима, подигнута на највиши степен. Чекање на специјалистичке прегледе, сведено је на разумну меру.

Опремањем Војне болнице новим медицинским апаратима и уређајима, ниво дијагностичких и терапеутских процедура подигнут је на виши ниво. Када је формирана служба кућне неге, то је значајно унапредило ефикасност у пружању медицинских услуга. У Нишу је изражен проблем застарелости стоматолошке опреме, што утиче на квалитет услуга и незадовољство корисника.

Остварена је добра сарадња са Одељењем СОВО у Нишу. Од 7.500 здравствених књижица, подељено је 7.250. Разлика се односи на оне кори-

Председник УВПС
Љубомир Драгањац

ПОХВАЛЕ НИШЛИЈАМА

Пошто је поздравио присутне делегате и госте, председник УВПС Љубомир Драгањац похвално се изразио о активностима нишке организације у протеклој години, а нарочито на плану пружања свестране помоћи корисницима војне пензије у остваривању законских права.

Истичем да је Градска организација УВП у Нишу једина у Србији која је толико много урадила да својим члановима обезбеди потребну документацију за вођење управног и парничног поступка прод надлежним судовима. Бројка од око 2.000 поднетих захтева за право на повећање пензије војним пензионерима, говори да је учињено заиста много, што заслужује волико признање. То је изискивало велике напоре људи који су радили на тим питањима.

Председник Драгањац је рекао да Главни одбор већ пуних пет година води упорну акцију за остваривање права војних пензионера.

Управни суд стално одуговлачи са доношењем одлуке, коју му је наложио Уставни суд Србије, чиме нас доводи у ситуацију да морамо стално да се бавимо остварењем права, што није забележено у судској пракси. Све то од нас захтева пуно јединство како би помогли војни пензионери да добију оно што им је неправилно закинуто, рекао је председник УВПС Љубомир Драгањац.

снике који су променили пребивалиште.

Сарадња са геронтолошким центром у Нишу веома је развијена. Редовно се обилазе војни осигуранци смештени у том центру и информису о разним питањима која их интересују. Проблем је у великој попуњености и прилично високим трошковима боравка.

Поново је инициран предлог за формирање геронтолошког центра у оквиру Војне болнице. Постоји напуштени објект у близини касарне „Стеван Синђелић“, у коме би могло да се смести око 40 усамљених војних пензионера. Они би добили бољу здравствану заштиту, а боравак би им био јевтинији. У том објекту би се запослио одређен број чланова породица војних осигураника

Ранко Бабић

Испраћај генерала
Милосава Симовића
на нову дужност

ВЕЋ ЛЕГЕНДАРНИ КОМАНДАНТ

У Врању је приређен испраћај генерал-мајору Милосаву Симовићу, донедавно команданту 4. бригаде КоВ, који је постављен на дужност заменика команданта Команде Копнене војске.

Том догађају присуствовали су чланови скупштине УВП и гости, а у уметничком делу програма учествовали су Драган Станковић, глумац Народног позоришта у Врању, легендарни Чика Митке и музички уметници Бранимир Стошић, Ивана Тасић и Слободан Јовановић.

Обраћајући се генералу Симовићу, домаћин свечаности председник Општинске организације УВП Милорад Марковић изразио је захвалност војних пензионера за једнодеценијску подршку и помоћ, за разумевање које је легендарни командант имао према корисницима војник пензија, подвукавши да ће га припадници организације увек памтити по добру.

„Господине генерале, хвала Вам за све што сте чинили за нас, присутни и они који оправдано нису ту, искрено и од срца Вам желе све најбоље и знајте да ћете убек бити Наш Симке“.

Обраћајући се новом команданту гарнизона, генералу Зорану Лубури, председник Марковић је рекао да очекује да сарадња са бригадом буде још бољја.

Потом се скупу бираним речима обратио председник УВПС Љубомир Драгањац, истакавши одушевљење односом команданта и војних пензионера и да нигде није доживео да војни пензионери толико воле свог команданта. Генерал Драгањац потом одао признање генералу Симовићу и обојици генерала пожелео добро здравље и успех на новим дужностима.

Одговарајући на обраћање председника Марковића и Драгањца, генерал Симовић је поред осталог рекао: „Дубоко сам дирнут и одушевљен пажњом. Увек ћу се радо сећати времена које сам овде провео са вама...“

Свечаност је завршена заједничким ручком уз музику и песме из врањског краја и монологе из дела Боре Станковића.

Јовица Димитријевић

Из рада Гро УВП Новог Сада

ЈЕФТИНИЈЕ И НА РАТЕ

Десетак чланова Гро УВП Новог Сада, предвођених Милорадом Орељом, председником, недавно је је посетила месну индустрију *Алфа промет Д.О.О.* у Каћу. Са менаџментом те фирме вођен је разговор о могућим погодностима и начинима снабдевања чланова УВП производима од меса.

Током разговора Орељ је обавестио представнике месне индустрије о начину организовања и функционисањем Гро УВП Новог Сада и о положају војних пензионера у друштву, истичући при том како у самом граду живи око 2800 војних пензионера.

Индустрија меса *Алфа промет*, према речима Милорада Лугоње директора продаје, уз потпуно заокружен производни циклус и са 42 запослена, остварује дневну производњу између 5 и 6 тона месних прерађевина. Једну од циљних потрошачких група, ове невелике индустрију, представља пензионерска популација.

На састанку је делегацији Гро УВП представљена лепеза производа, као и начини набавке различитих врста пакета са сувомеснатим производима вредности од 1440 до 4995 динара, и могућношћу отплате у три месечне рате, било административном забраном, било чековима грађана.

И ова активност Гро представља покушај да се смањи удар на ионако уздрман и све тањи породични буџет корисника војних пензија. А, да ли, и у којој мери овакав начин снабдевања животним намирницама одговара војнопензионерској популацији видеће се већ на првом састанку УВП, када шири круг чланова буде упознат са договореним детаљима.

Б. М. ПОПАДИЋ

Скупштина организације УВП Врање

ИСПУЊЕНИ СВИ ЗАДАЦИ

У Великој сали Дома ВС у Врању 2. марта одржана је редовна Годишња скупштина општинске организације УВП Врање, на којој су присуствовали и председник УВП Србије Љубомир Драгањац, председник Ио Глод Зоран Вучковић, досадашњи командант Врањског гарнизона, генерал-мајор Милосав Симовић, актуелни командант бригадни генерал Зоран Лубура, председник Удружења пензионера Врања Зоран Алексић, председник Окружног одбора СУБНОР-а Бранко Николић, председник градског одбора СУБНОР-а Божидар Илић, представник регионалног Центра Министарства одбране Иван Китановић и други.

У извештају о раду Општинског одбора у протеклој години председник Одбора Милорад Марковић је истакао да су сви тежишни и планирани задаци реализовани успешно. Рекао је и то да су припадници војнопензионерске популације незадовољни односом државног и војног врха према њима и да им посебно тешко пада чињеница што се према њима тако односи држава којој су се заклели на верност, деценијама били верни и спремни да положе и своје животе...

На скупштини је истакнута сарадња Удружења са Командом гарнизона, Удружењем пензионера, СУБНОР-ом, локалном самоуправом и медијима.

Предлог годишњег Плана рада поднео је потпредседник ОпОд Петар Јовановић. Скупштини је поднет и План обележавања 20-то годишњице УВПС.

Председник УВПС Љубомир Драгањац информисао је присутне о мерама које руководство Удружења предузима зарад обезбеђења што бољег статуса корисника војних пензија као и о проблемима на које наилазе.

Излагање председника Драгањца је поздрављено је дуготрајним аплаузом присутних. Извештаји и планови рада једногласно су усвојени.

Рад скупштине пратила је екипа регионалне РТВ Врање.

Јовица Димитријевић

Сусрет инжењераца у
Београду

ДРУГАРСТВО КОЈЕ ТРАЈЕ

Код инжењераца ЈНА све је традиционално: од незаборавних дружења на врлетима широм Југославије, несебичне помоћи народу у свим непогодама, до ево двадесетак окупљања и обележавања негдашњег Дана инжењерије - 7. марта.

Последњим сусретом у хотелу „Бристол“ стари инжењерци, на симболичан начин, обележили су 70 година од славног преласка 4000 рањеника преко порушеног, па преко импровизованог моста на Неретви 1943. године. Неуморни организатор Милош Чавић и његов сарадник Недељ-

ко Васовић заслужују сва признања за добру организацију сусрета деведесет инжењераца.

Инжењерци имају привилегију да у својим редовима, на срећу, имају две живе легенде неретвљанске епопеје. То су Мишо Лемајић, који је рушио, па поравио провизорни мост на Неретви и Ђорђе Бујак, кога су другови као рањеника пренели преко набујале Неретве. Бујак је широј војној јавности познат као последњи редитељ бројних војних наставних и документарних филмова. Он је, поздрављајући колеге, предложио да се будући сусрети инжењераца обогате приказивањем већ заборављених филмова у којима су глумили многи од присутних инжењераца.

С. Стојановић

Сећање на ваздухопловне жртве У СЛАВУ ЈУНАКА

На београдском Новом гробљу 20. марта, уз химну „Боже правде“, поводом сто година од погибје, одата је пошта нареднику пилоту Михаилу Петровићу. Том догађају присуствовали су пилотови рођаци, припадници В и ПВО и Војске Србије, представници родног села Влакча, ваздухопловних организација и удружења.

О Михаилу Петровићу говорили су председник Удружења пензионисаних војних летача и падобранаца Србије (УПВЛПС) мр Златомир Грујић, пуковник у пензији, представник Команде В и ПВО пуковник Предраг Миленковић, секретар Завичајног удружења „Михаило Петровић“ из Влакче Драгољуб Швабић. По полагању венаца и цвећа, одржано је опело. Присутни су симболично запалили 100 свећа Михаилу Петровићу у почаст.

Заменик команданта В и ПВО генерал-мајор др Миодраг Гордић, у Галерији „Икар“ Дома ваздухопловства отворио је изложбу под називом „Сећање на ваздухопловне жртве“. Потом су се присутнима обратили и протојереј-ставрофор Бранко Зелен, изасланик Његове светости патријарха српског господина Иринеја, начелница Дома ваздухопловства у Земуну Татјана Сурлић, унука наредника Михаила Петровића Бранислава Поповић, те аутор изложбе мр Златомир Грујић, актуелни председник УПВЛПС. Након беседа, Камерни ансамбл „Биљур“ из Београда извео је пригодан програм.

Изложба је настала заједничким трудом УПВЛПС, Команде В и ПВО, Управе за традицију, стандард и ветеране МО и Галерије „Икар“ Дома ваздухопловства у Земуну. На 30 паноа са више од 300 фотографија били су представљени готово сви они припадници РВ и ПВО који су у одбрани отаџбине положили животе.

Потом је заменик команданта В и ПВО примио делегацију села Влакча, родног места Михаила Петровића и задржао се са њима у пријатном разговору. Влакчани ће 15. јуна бити домаћини традиционалне свечаности у свом селу поводом годишњице рођења Михаила Петровића.

Изложба „Сећање на ваздухопловне жртве“ биће отворена сваког радног дана од 14 до 18 сати у Галерији „Икар“ Дома ваздухопловства, Штротсмајерова 3. до 31. марта.

Милан Ракић,
секретар УПВЛПС

Седница ГрО УВП Новог Сада УМЕРЕНИ ОПТИМИЗАМ

Информисање чланова ГрО УВП Новог Сада о најактуелнијим статусним питањима, попут ванредног усклађивања пензија за 11,06 процената, Нацрту правилника о решавању стамбених питања у МО, подела станова у гарнизонима Београд и Нови Сад и активности Главног републичког одбора на њиховом решавању била су окосница седнице новосадског одбора, одржане почетком марта.

Говорећи о увек актуелном стамбеном збрињавању, председник ГрО УВП Новог Сада Милорад Орељ нагласио је како су новосадски војни пензионери поднели близу 30 амандмана на тачке Нацрта правилника о решавању стамбених питања у МО, те да се надају њиховом разматрању у усвајању, чиме би засигурно био побољшан статус војних пензионера.

Иако Управни суд, по свему судећи, у недоглед одуговлачи доношење одлуке о усклађивању војних пензија за 11,06 процената, чланове УВП Новог Сада, још увек, не напушта оптимизам у позитиван исход.

За расподелу у Новом Саду предвиђена тек једна гарсоњера. Права симболика, или чак нешто мање од тога, сматрају чланови новосадског ГрО, па се решавању стамбеног питања оних који са својим породицама више од две деценије живе у „привременом“ смештају, не види крај.

Скуп чланова ГрО новосадских војних пензионера искористио је и за скромно обележавање 8. марта, Дана жена. Том приликом Милорад Орељ, уз честитке, садашњим и бившим чланицама ГрО УВП, уручио је пригодне осмомартовске поклоне. Да се прегаоци не заборављају, војни пензионери су показали и овог пута, тако што је делегација, поводом Дана жена, обишла и осамдесет шестогодишњу Катицу Царевић, почасног, члана ГрО УВП Новог Сада.

Будимир М. ПОПАДИЋ

Редовна двогодишња конференција Удружења ваздухопловаца Војводине

ОМАСОВЉАВАЊЕ ЧЛАНСТВА

Средином марта у Новом Саду одржана је редовна двогодишња конференција Удружења ваздухопловаца Војводине, на којој су разматрана бројна питања активности Удружења и чланства и донесени планови даљег ангажовања.

Председавајући Конференције Славољуб Михајловић, досадашњи председник Управног одбора Удружења, рекао је како су бројни задаци планирани у протеклом периоду, захваљујући понајпре ангажовању руководства, чланова и посебно разумевању и помоћи органа Владе Војводине, општина Тител, Жабаљ и Госпођинци, у потпуности реализовани.

У неговању успомена на stradale ваздухопловце, обележавању значајних историјских датума везаних уз ваздухопловство на територији Војводине од пресудне помоћи је и изузетна сарадња коју Удружење остварује са припадницима 240. самоходног ракетног дивизиона Војске Србије стационираног у новосадској касарни „Југовићево“, наглашено је током подношења извештаја.

На Конференцији ваздухопловних ветерана изабран је нови сазив органа Удружења. Чланови Удружења поново су указали поверење досадашњем председнику Управног одбора, па је за челног човека поново изабран Славољуб Михајловић. За потпредседнике изабрани су Петар Бадргица и Иван Мелник.

Од значајних узатака који опредељују активност Удружења у текућој години издвајају се стално залагање за унапређивање социјалног и материјалног положаја и статуса ваздухопловних ветерана, као и активнији приступ омасовљавању чланства и офанзивнији наступ у локалним медијима.

Како ове године Удружење ваздухопловаца Војводине обележава 25-ту годишницу свог постојања и деловања, усвојена је листа представљених кандидата за доделу признања.

Поред представника локалне самоуправе, градских и локалних удружења, рад Конференције пратили су и Златомир Грујић председник Удружења пензионисаних војних летача и падобранаца Србије, Милорад Орељ председник ГрО УВП Новог Сада, представници Команде В и ПВО и Војске Србије, резервних војних старешина, Удружења војвођанских ратних бригада, СУБНОР-а Војводине и други.

Б. М. ПОПАДИЋ

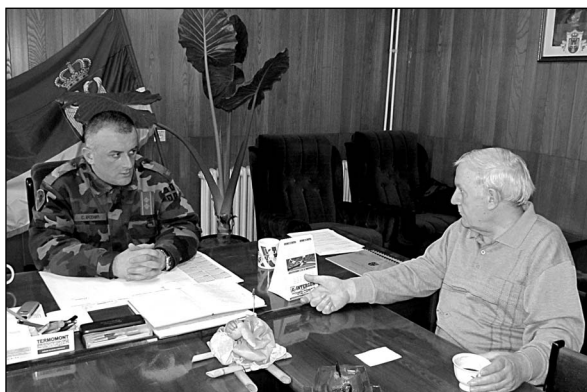

Општинска организација УВП Бачка Топола

ОСЛОНАЦ НА СОПСТВЕНЕ СНАГЕ

Општинска организација Удружења војних пензионера Бачка Топола формирана је 1994. године од 22 члана. Сада Организација која, поред Бачке Тополе, покрива севернобачка места Мали Иђош, Ловћенац, Фекетић, Ново Орахово, Бајшу и Стару Моравицу, у којима према евиденцији живи 107 војних пензионера, броји 96 чланова. Од тог броја око 35 одсто чине супруге војних пензионера које су, иза супруга, наследили војну пензију. Уважавајући тај однос, у Општинском одбору налазе се уз три мушкарца и две жене.

Млади војни пензионери некако са скепсом гледају на Удружење, сматрајући како им се чланство чини непотребним. - каже Имре Шуљок, дугогодишњи председник ОО УВП. Ипак, када се упознају са Статутом, свим активностима које спроводимо, помоћи коју можемо да пружимо најугроженијим структурама наших колега и чланова, било да су у тешком материјалном стању, тешко болесни, или не могу да дођу до преко потребног лека, помало мењају свој првобитни став. - истиче Шуљок.

Председник ОО УВП Бачка Топола у разговору са командантом бачкотополског гарнизона потпуковником Слађаном Арсенићем

Посебна пажња поклања се обавештавању и информисању чланства, тако већи број оних који имају рачунаре може преко сајта организације доћи до најсвежијих и потпуних информација. За информисање осталих чланова користе се писма, или СМС поруке, па се може рећи да сваки члан, у свако време, има доступне најновије информације. Однос чланова према руководству организације тече и обрнутим смером, чиме је обезбеђена непрекидна обострана комуникација.

Након затварања бачкотополског Дома војске, у коме су се налазиле просторије УВП, пронађено је алтернативно решење. Руководство и чланови ОО УВП за свој рад сада користе 22 квадрата у једној од „војних“ зграда, што у потпуности задовољава њихове потребе. По оној народној „Где чељад није бесна, ни кућа није тесна“, кажу. Могло се и у

касарну „Бачка“, на крају града, али из чисто практичних разлога нису хтели да оптерећују Команду гарнизона.

Са потпуковником Слађаном Арсенићем командантом бачкотополског гарнизона и његовим сарадницима, као и са претходницима, одржавају изузетно добре и коректне односе. Команда гарнизона, кад год је то у реалним оквирима, излази у сусрет захевима војних пензионера. Дешава се, када то ситуација наложи, да се помало и одступи од строгих војничких правила и прописа. Све у циљу бриге активних за своје пензионисане колеге и чланове њихових породица, посебно када је у питању квалитетно здравствено збрињавање. Као и свугде, постоје стални незадовољници, ипак то су само појединци који никако не осликавају стварно стање.

По речима Шуљока, Бачка Топола баш и није нека средина у којој се цене војни пензионери. Не може се рећи ни супротно, већ нешто између. Нудили су из градског, цивилног пензионерског удружења да чланство ОО УВП, зарад боље сарадње и остваривања неких права, колективно пређе под њихово окриље што нити је у духу Статута, нити је прихваћено.

-За то не постоји ама баш никакво оправдање. - наводи Шуљок. Истог мишљења је и сваки члан. Војнопензионерска проблематика је специфична, војни пензионери су ослоњени више једни на друге у односу на цивилне, а ако је само зарад сарадње, и није вредно.

У Општинској организацији УВП ових дана врше интен-

зивне припреме за обележавање два значајна јубилеја. Никако историјска, или томе слично, како би се дало наслутити. Наиме, два најстарија и још увек активна члана, осамдесетдеветогодишњака, Лазар Берењи и Стеван Попратина, ускоро прослављају деведесети рођендан. И шта ће, и куд лепши, и шта ће, и куд значајнији повод за заједничко дружење.

А иза Шуљока су пуна два мандата, готово осам година успешног вођења Општинске организације. Како по Статуту више не може бити биран на ту дужност, осим уколико се за то непосредно не изјасни више од 50 одсто укупног чланства, идуче године предстоје избори. У чланству се већ сада договарају око испуњења те статутарне квоте, јер нико не би мењао председника. Барем не таквог какав је Имре Шуљок.

Б. М. ПОПАДИЋ

Са Скупштине МО УВПС Чукаричка падина

УЗ СТРЕПЊЕ И НАДАЊА

На добро посећеној редовној Годишњој скупштини Месне организације УВПС Чукаричке падине /Чукарица – Београд/, одржаној 16. 3.2013. године у просторијама истоимене Месне заједнице, сумиране су укупне активности у протеклом периоду и назначени тежишни задаци за рад у 2013. години.

Отварајући скуп председник МО Борислав Пејић поздравио је присутне, а посебно госте - председника Општинске организације УВПС Зорана Јанковића и председнике месних организација „Церак“ и „Виногради“ Бошка Мишљеновића и Стојана Савановића, затим представнике цивилних пензионера, МЗ, месне организације СУБНОР и друге, а затим је сажето изложио да су реализовани сви планирани задаци, почев од редовног информисања чланства, обилазака изнемоглих и оболелих, помоћи корисницима војних пензија при подизању нових здравствених књижица и у вези са поступком за признавање разлике пензије за 11.06 одсто, сређивања евиденције чланства и уплаћене чланарине, поделе нових здравствених књижица, посете породицама преминулих ради изјава саучешћа и др.

Пејић се осврнуо и на примере добре сарадње са МЗ, месним организација цивилних пензионера и СУБНОР-ом и другима, са којима је током године заједнички учествовано у обележавању значајних историјских догађаја и државних празника, на заједничким излетима и другим облицима дружења.

Председник ОО УВПС Чукарица Зоран Јанковић информисао је присутне о актуелним питањима у УВПС и Општинској организацији Чукарица, а при томе није штедео речи хвале за активно учешће Месног одбора и активиста ове МО у извршавању редовних и ванредних активности, наводећи их и поименично.

У дискусији која је уследила, подржане су активности Удружења УВПС и Месног одбора, посебно у вези са остваривањем права на разлику пензије од 11.06 одсто почев од 2008. године. Два члана су изнела проблеме са којима се сусрећу у решавању стамбених питања због тешкоћа на које наилазе код органа власти и судских органа у Хрватској и Федерацији БиХ, а било је речи и о могућим новинама у начину реализације програмских задатака у наредном периоду.

Овај по свему добро организован и успешан скуп завршен је онако како и приличи војним пензионерима – пригодним послужењем, који су делимично финансирани и неки активисти МО, а уз дружење и присећања на догодовштине из времена активне војне службе.

М. Милошевић

ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ДАНА ЖЕНА

Крушевац
ТРАДИЦИОНАЛНО
ДРУЖЕЊЕ

ОпОд УВП Крушевац организовао је поводом Дана жена дружење за припаднице лепшег пола – породичне пензионерке.

Тој активности се одазвало педесетак жена, а од гостију су присуствовале представница МЗ „Центар“ Милијана Лепојевић, МЗ „Веселин Николић“ Миланка Миљковић и секретар Културног центра Јелена Ђорђевић.

Председник ОпОд Ђурђе Радмановац, са члановима ОпОд, побринуо се за пријатно дружење жена, а каранфили, честитке и жење за добро здравље, дуг живот, личну и породичну срећу, пријатну атмосферу учинили су још пријатнијом, што се и видело на задовољним лицима присутних припадница лепшег пола.

Чланови ОпОд УВП Крушевац посетили су особље Гарнизонске амбуланте, експедиције, пријавнице и кантине касарне „Цар Лазар“ и припадницама лепшег пола, уз пригодне поклоне, честитали празник.

У поподневним часовима чланови ОпОд посетили су и десетак жена које из здравствених разлога нису могле да се одазову прослави.

Велику заслугу у реализацији ове активности има Владимир Тасић, председник Општинског одбора СПС-а и, који је уступио конференцијску салу. И ове године женама из месних одбора Трстеник, Варварин, Александровац, Брус и Ћићевац поштом су упућене честитке.

мр Александар Симоновски

Зрењанин
СИМБОЛИЧАН ЦВЕТ

Општински Одбор УВП Зрењанин, на свечан начин, обележио је 8. март - међународни Дан жена.

Скромно, али достојанствено, у просторијама УВП, уз нарочито ангажовање Винке Јовановић и Милутина Стевшића, обележен је тај празник. Свакој жени симболично је уручен по један цвет, и организована мала свечаност, као знак пажње и поштовања од стране мушког дела одбора.

Домаћини су били Милутин Стевшић и председник Општинског Одбора УВП Душко Мајкић.

Уз велику подршку корисника војних пензија, закључено је да се са овом активношћу настави и убудуће, уз напоре да присутност жена буде већа.

Л. Дубравац

Сремска Митровица
ПОДСЕЋАЊЕ НА
ИСТОРИЈУ

Градски одбор УВП Сремске Митровице, у сарадњи са активом жена обележио је Међународни дан жена.

Четрнаести
официрски бал у
ЧачкуТРАДИЦИЈА
ЖИВИ

У организацији градских одбора ОРВС и УВП Чачак, у мотелу „Ливаде“ 15. марта одржан је традиционални 14. по реду Официрски бал. Ту активност помогли и подржали Друга бригада КОВ и ТРЗ Чачак. Као што и доликује, госте су примили директор ТРЗ пуковник Горан Марјановић, поручник Далибор Савков, председник ОРВС Драган Васовић, чланови ГО УВП Божидар Симоновић, Милан Бурић и Ило Михајловски. На балу су се окупиле активне, резервне и пензионисане старешине, генерали, њихове супруге и пријатељи из целе Србије.

Свечаност су увеличали министар грађевине и урбанизам Велимир Илић, бригадни генерал Маринко Павловић, генерал-мајор Данко Јовановић, градоначелник Чачка Војислав Илић, председник Скупштине Града Чачка Вељко Неговановић, заменик градоначелника Чачка Раденко Луковић, командант 98. ваздухопловне бригаде пуковник Александар Бјељић, командант 2. Центра за обуку пуковник Драгослав Сладаковић, командант гарнизона Горњи Милановац потпуковник Не-

дељко Платојевић, пуковник Мухарем Фазлић и члан ГО СРВС Србије Војин Мрђа.

Бал је отворио Бригадни генерал Маринко Павловић, поздравио госте у име Министарства одбране и Војске Србије и том приликом рекао: „Желимо, као некад, да Официрски бал буде манифестација која спаја војску, резервни састав и војне пензионере Србије“.

Бал је отпочео уз химну „Боже правде“, коју је отпевао Војо Спасић, професор опере.

У веома садржајаном и занимљивом културно-уметничком програму учествовали су Радмила Бакочевић, Војо Спасић, Милош Радовић. Уз војни оркестар „Станислав Бинички“, а у музичком програму учествовали су Живка Спасић и Драган Спасић.

Ту веома успелу манифестацију пропратили су представници бројних медија, попут ТВ Галаксије, ТВ Телемарка, Краљевачког дневника, Видеа Чачак и Чачанског гласа.

И. Михајловски

Земун
ДРУГАРСКО ВЕЧЕ

Традиционално осмомартовско дружење и ове године у организацији Општинског одбора УВП Земун одржано је у просторима Удружења. У кратком обраћању, председник Јокановић говорио је о значењу и симболици празника, а присутне даме обавестио је и о активностима УВПС. Припадницама лепшег пола уручени су пригодни поклони, а дружење настављено уз скроман коктел.

У вечерњим сатима у кафе бару Каспер организовано је другарско вече.

Шабац

УПЕЧАТЉИВ СУСРЕТ

Први пут за двадесет година постојања Општински одбор УВП Шапца организовао је обележавање Дана жена. Позване активисткиње одазвале су се позиву. На свечаност су дошле и жене које чине медицинско особље у Гарнизонској амбуланتي.

Пригодним речима даме је поздравио председник УВП Ђорђе Момчиловић, који им је затим уручио пригодне поклоне.

На опште задовољство присутних, на свечаност је дошао и командант гарнизона потпуковник Сениша Маринковић, који је такође поздравио жене и честитао им празник, а затим се сви фотографисали за успомену на тај дан.

С. Стојановић

Округли сто поводом годишњице агресије НАТО-а на СРЈ

ДА СЕ НЕЧОВЕШТВО НИКАДА НЕ ЗАБОРАВИ

Балканско питање остало је отворено, многи проблеми решени су само привремено. Тешко је рећи да је излаз у постојећем и да је предвидив

Округли сто поводом 14-годишњице од агресије НАТО-а на Србију (СРЈ), под називом „Од агресије до сецесије“ одржан је 23. марта у препуној сали Сава центра, у организацији Клуба генерала и адмирала Србије, Београдског форума за свет равноправних и СУБНОР-а Србије. Том скупу присуствовали су дипломате амбасада Русије, Кине и Белорусије, акредитовани у Београду и многобројни представници невладиних и нестраначких удружења.

На скупу, коме се с правом може придружити и атрибут научни, говорили су Живадин Јовановић, бивши министар спољних послова СРЈ и председник Форума за свет равноправних; проф. др Миодраг Зечевић, председник СУБНОР-а Србије; генерал-пуковник у пензији Видоје Пантелић, председник Извршног одбора Клуба генерала и адмирала Србије; генерал-пуковник у пензији Спасоје Смиљанић, бивши командант РВ И ПВО, контраадмирал у пензији Бошко Антић, бивши начелник Школе националне одбране, др Момчило Вуксановић, председник Српског националног савета Црне Горе; проф. др Рудолф Хесе из Немачке, др Мирјана Анђелковић, публициста и научни истраживач и др Станислав Стојановић, члан Управног одбора Београдског форума за свет равноправних.

Говорећи о стратешким интересима НАТО-а на Косову и Метохији, Бошко Антић, контраадмирал у пензији, рекао је да су агресори планирали да Србију распарчају и економски униште. Знали су да Србе највише боли отето Косово и да ће последице тог отимања бити далекосежне, а чинили су све да то Срби схвате – да не смеју да се одупру вољи оних чији је циљ ширење на исток и овладавање енергетским ресурсима.

Стални притисак на Србију

„Тако је НАТО постао америчка „шапа“ над Европом и представља „стратешка клешта која се стежу до Русије, као политичког центра Евроазије... Развој догађаја око Косова и Метохије потврђује тврдњу да је и „мир наставак рата другим средствима“. Да је тако говори и чињеница да Космет и даље има централно место у стратешким приоритетима Запада, да се после проглашења независности Косова врши огроман притисак на земље, па и на саму Србију да признају ту независност и тако омогуће улазак ове самопроглашене државе у Уједињене нације и тако оствари циљ САД, водеће силе јединог преосталог војног савеза у свету“, рекао је Антић.

Постављајући питање шта није спорно када је реч о агресији НАТО-а професор др Миодраг Зечевић је рекао:

„Није спорна супротност агресије међу-

народном праву и да је извршен геноцид и према народу и према држави. Није спорна подршка ДОС-а агресији и њеног политичког и свеколиког ангажовања на страни агресије. Није спорна улога противника политичког режима који су прошли „тренинг“ служби НАТО-а и тзв. међународних „хуманитарних“ организација. Није спорно да је НАТО разрушио привреду, инфраструктуру и дугорочну развојну могућност Србије као државе, а касетним бомбама и уранијумом озрачио народ и тло Србије. Није спорно да је данас однос НАТО-а и његових водећих држава не само маћехински, већ окупаторски и осветнички. Нису им потребни ни Србија као држава, нити српски народ, већ само територија. Није спорно да смо политички и друштвено окупирани а економски зависни од финансијских међународних институција и да нисмо способни да се сами својим потенцијалима опоравимо, тако се бар и понашамо. Није спорно да Хашки суд није суд, већ политичка експозитура НАТО-а који суди држави Србији и Србима“.

Балканско питање остало је отворено, многи проблеми решени су само привремено. Тешко је рећи да је излаз у постојећем и да је предвидив. Све варијанте су у игри.

Били смо и у тежим ситуацијама

„Србија мора да иде у правцу којим иде, у правцу стварања правне државе. Народи се морају умирити и сагласити интересе на Балкану. Нећемо нестати као народ и земља, ако у јуну и не добијемо оно што са правом очекујемо. Учињено је више од оног што се могло и требало. То је онда хир обесних, продужетак агресије и света за слободарство према народу Србије и држави Србији. Били смо у тежим ситуацијама. Овом народу и не треба много да би се уздигао и наставио достојанствени живот каквим је историјски живео, само у њега треба веровати и код њега стећи поверење“, закључио је своје излагање Зечевић.

Зашто се свим силама отима Косово и Метохија од Србије објаснио је генерал Видоје Пантелић, наводећи између осталих и чињеницу да на Космету лежи 12 милијарди тона угља. У односу на укупне резерве Србије, чак 76 одсто резерви лигнита се налази на Косову и Метохији, док су светским размерама те резерве на петом месту. Он је предложио и мере које би требало предузети.

Доктор Станислав Стојановић изнео је став да су извођењем тзв. српске октобарске револуције 2000. године и увођењем „демократске пуча“ успостављене тзв. нове демократске власти, које су спремно преузеле сугестију наших западних „пријатеља“ да је и Косово „демократско питање“. Тада је, наиме, у сарадњи с новим демократским

властима у Србији, започео процес накнадног „утеривања“ легалности у једну нелегалну, насилно успостављену „нову политичку реалност“ на Косову.

У току 2006. и 2007. године, паралелно с „преговорима“ о Косову, у којима је српска страна наступала јединствено, на платформама „заједничке државне и националне политике“ одбране интегритета Србије, одвијао и процес тајног усаглашавања координисаног наступа америчких званичника са српским политичким делатницима, који су били спремни на сарадњу у „управљању завршним процесом“ успостављања косовске независности.

Извињење немачког интелектуалца

Доктор Стојановић закључује: „Дакле, савсем је јасно да је и једнострано проглашење независности Косова (које је уследило) изведено – уз интерну сагласност и непосредан договор са председником Србије! Штавише, на његову молбу, једнострано проглашење независности Косова, које је планирано за 10. Децембар 2007. године, одложено је за 17. Фебруар 2008. – да би се претходно окончали председнички избори у Србији и осигурао поновни избор Бориса Тадића“.

Бомбардовање војних и цивилних циљева 1994. и 1995. године у Републици Српској и 1999. године у Србији осиромашеним уранијумом, проузроковало је смрт 34 војника оружаних снага Италије и 38 француских војника, као и стотине умрлих цивила, Срба, Муслимана и Албанаца. Оболели су и војници из Холандије и Немачке, нагласила је др Мирјана Анђелковић Лукић, виши научни сарадник.

„Американци су после агресије своје трупе сместили на најмање загађену територију, јер су знали тачно која су места гађана муницијом од осиромашеног урана... Народ на Косову и Метохији умире од „неких“ болести, нема прецизних података шта је узрок толикој смртности, приметно је да се у бројним енклавама неупоредиво више умире него што се рађа. Војници КФОР-а који су оболели од леукемије, рака или било које друге тешке болести услед изложености осиромашеном уранијуму зрачењима, пролазе као да су „непријатељи“, боље рећи умиру од свих заборавањени.

Гост из Немачке, др Рудолф Хенсел је рекао да је агресија НАТО против Југославије била незаконита а да је тадашња немачка влада паралама о „хуманитарној интервенцији“ и „никад више Аушвиц“, обманула немачку јавност и прекршила свој устав. Он је рекао: „као Немац рођен пред крај Другог светског рата, данас желим да искористим прилику и замолим – такође и у име велике већине мога народа – да прихватите моје дубоко жаљење и моје извињење за патње које су немачки војници, по налогу влада у прошлом веку, причинили вашем народу – у Првом и Другом светском рату и за време агресије НАТО-а 1999. године“.

Закључујући округли сто Живадин Јовановић је нагласио да Србија и наш народ злочине НАТО-а не треба никада да забораве. Посебно је говорио о ситуацији у Уједињеним нацијама и сличности са временом распада Друштва народа. Запад на све начине врши индиректни притисак да Србија распакује постојећи Устав. А шта би после било, свима је јасно.

З. Пешић

Како се дефинише рат вођен
1999. године у СРЈ

БОМБАРДОВАЊЕ, АГРЕСИЈА ИЛИ НЕШТО ТРЕЋЕ

Не може се никако замаглити и избећи сурова истина да је агресија НАТО-а на СРЈ акт насилног и самовољног деловања, у којој је проведен широк спектар неоружаних облика агресије и оружана агресија на нашу земљу, њене оружане снаге и сва материјална и духовна добра

Пише генерал-пуковник Спасоје Смиљанић

ја даје необорив основ да се напад оружаных снага НАТО на СРЈ 1999. године и садржаји који су претходили назове (и мора се назвати) агресијом. Агресори су, не само снаге НАТО-а, већ и све земље из окупације, које су своју територију ставиле на располагање Алијанси да би је искористила за агресију.

Оружана агресија којој се супротставља земља (на коју се врши) је рат. Може се дефинисати да је рат сукоб воље и моћи двеју страна. То је, (према *Војној енциклопедији*, издање 1974. године), „комплексни и интензивни друштвени сукоб, проузрокован класним, економским и политичким противуречностима, којима се, уз примену масовне оружане борбе, тежи остварењу економских и политичких циљева“.... Основни садржај рата чини оружана борба, али се рат не своди само на то. Он у себе укључује и друге облике борбе (политичке, моралне, психолошке и друге) који се међусобно прожимају и који рат чине свеобухватним друштвеним сукобом.

Бомбардовање у оружаној агресији НАТО против СРЈ и њених оружаных снага, било је само један садржај тог рата. Са аспекта целине рата, то је била оперативна радња коју су пратили, обезбеђивали и допуњавали и други садржаји агресије, тј. оружане борбе. Због наведеног, изједначавање агресије НАТО-а на СРЈ 1999. са бомбардовањем не одговара суштини и

целини агресије, тј. рата. Исто тако изједначавањем агресије са интервенцијом, што неки чине (а пре свих земље агресори) нема основа. Интервенција је (према *Војној енциклопедији*) „мешање једне или групе држава, односно међународне организације у послове друге државе, да би се постигао одређени циљ“. Она се може изводити неоружаним средствима или употребом оружаных снага. Најчешће се завршава без оружаног сукоба.

Дискредитација међународног права

Интервенцију једне земље против друге, могу одобрити само УН, на основу претходне одлуке Савета безбедности или Генералне скупштине УН. Грађанима Србије је знано да је агресију на СРЈ НАТО извршио по сопственој одлуци, без мандата УН, као и то да су снаге ВЈ пружице оружани отпор, па се и из тог разлога та агресија не може изједначавати са интервенцијом. Напротив. Била је то агресија којом је дискредитовано међународно право, био је то неправедан агресивни рат, за који генерал Весли Кларк каже: „Наравно, био је то рат. Модеран рат, први који је за пола века вођен у Европи и први који је у својој историји водио НАТО. Алијанса и њене земље чланице нису биле на удару“. Без дилеме била је то вишедимензио-

Навршава се 14 година од почетка оружане агресије НАТО-а на СРЈ. Вишедимензионална агресија, у највећем делу домаће јавности, дефинише се као бомбардовање. Та лингвистичка „инертност“, вероватно је производ пропаганде извршилаца агресије, који су је називали хуманитарном интервенцијом или кампањом бомбардовања. Ако им је циљ да замагљеним квалификацијама вишедимензионалне агресије (оружана агресија која је отпочела 24.3, а завршила се 10.6. 1999. имала је доминантан и одлучујући утицај) оправдају свој злочин, учињен против мира и цивилног становништва, шта српском народу, његовој елити, али и медијима значи да прихвате језик агресора? Незнање или инертност?

Сигурно је да широкој популацији (али не само њој) појам агресије (њен садржај, облици, методе...) није познат.

Још од времена формирања Друштва народа, па све до 1974. године, када је Скупштина УН усвојила Резолуцију 3314/29, водила се жестока дипломатска борба, шта све треба да садржи и како да се дефинише појам агресије. Највеће неслагање било је око њеног садржаја, тј. да ли резолуција треба да обухвати само непосредну употребу силе, или уз њу, и посредну, односно облике као што су економски, пропагандни, политички, субверзивни и др. Ове садржаје агресије највише су оспоравале, а то чине и данас, велике силе. Из тих разлога Генерална скупштина УН прихватила је дефиницију агресије, која обухвата: 1) инвазију или напад оружаных снага једне државе на територију друге државе, или сваку војну окупацију, макар и привремену, која проистиче из такве инвазије, напад или анексију територије или њених делова употребом силе; 2) бомбардовање територије неке државе оружаных снагама неке друге државе или употребом ма ког оружја једне државе против друге; 3) блокаду лука или обала једне државе од оружаных снага друге државе; 4) напад оружаных снага једне државе на копнене, поморске и ваздухопловне снаге, поморску или ваздухопловну флоту друге државе; 5) употребу оружаных снага једне државе које се са пристанком земље налазе на њеној територији, противно условима предвиђеним у међународном споразуму, односно остављање тих снага у другој земљи после истека споразума; 6) радње једне државе која своју територију стави на располагање другој држави, да би је искористила за агресију против треће државе; 7) упућивање оружаных банди, наоружаних група, нерегуларних војника или најамника од стране или у име једне државе да би у другој држави извршиле акт оружане силе толико озбиљан да се изједначава са већ набројаним актима.

Бомбардовање само један садржај рата

Уочљиво је да Резолуција ГС УН, у смислу дефинисања посредних облика, има знатних мањкавости и недостатака. Она заправо као агресију дефинише само употребу оружаных снага једне државе против територије и оружаных снага друге, а изоставља посредне тј. оне садржаје којима се оружана агресија припрема и којима се продубљују њени ефекти по завршетку.

Ипак, и са овим недостацима Резолуци-

Снаге НАТО-а су у агресији погађале углавном цивилне објекте

нална агресија, чији су неоружани облици (пропагандни, политички, економски) вођени пре почетка оружане агресије, ради слабљења одбрамбене и сваке друге моћи СРЈ, а вођени су и по завршетку рата, чак и данас, ради остварења постављених, а још неизвршених циљева.

Политички циљ агресије је био разбијање СРЈ и дробљење Србије. У оквиру тог циља је и одвајање Космета од Србије и стварање независног Косова, још једне државе Албанаца на тлу Европе. Нижи нивои циља били су: Уништење војске СРЈ; смена актуелне власти Републике Србије, успостављање новог система владања и економских односа, формирање нових државних целина и њихово увођење у интерну сферу запада.

Агресију назвати правим именом

Наравно, ова кратка анализа агресије НАТО-а не може сасвим да покаже сву целину и садржаје, али је дала довољно показатеља да се једна вишедимензионална агресија, чији доминантни облик је била оружана агресија, а исказ рат, назове правим именом - агресија. На овај закључак су, још за време оружане агресије, указивали и немачки писци из Удружења за северну Рајну - Вестфалију: „Назовите рат ратом, а не хуманитарном интервенцијом“.

Изједначавати вишедимензионалну агресију са бомбардовањем, ако није злонамерно, крајње је погрешно. То чине они који желе да умање значај извршене агресије, јер је била нелегална, неправедна и преставља злочин против мира и цивилног становништва. Не може се никако замислити и избећи сурова истина да је агресија НАТО-а на СРЈ акт насилног и самовољног деловања, у којој је проведен широк спектар неоружаних облика агресије и оружана агресија на нашу земљу, њене оружане снаге и сва материјална и духовна добра.

Била је то агресија (рат), а не хуманитарна интервенција, бомбардовање или кампања бомбардовања.

Аутор је у време агресије НАТО-а на СРЈ био командант РВ и ПВО Војске Југославије

Забележено у Војномедицинском центру (НЕ)РЕД БЕЛИХ МАНТИЛА

Незаказани лекарски прегледи пацијената и њихово прекоредно убацивање у ординације лекара опште праксе и специјалистичких кабинета, постало је готово редовна пракса у ВМЦ на Новом Београду. То се свакодневно дешава, тврде бројни пацијенти, посебно војни пензионери, који стрпљиво и дисциплиновано чекају испред лекарских ординација. Дискутују о томе и наводе конкретне примере док чекају да дођу на ред за преглед. Неретко се појединци обраћају ординирајућим лекарима, протестујући због тако неодговорног и недопустивог односа у раду медицинског особља.

И поред оправданих реаговања, међутим, у раду људи, боље речено жена – медицинских сестара, практично се ништа не мења. Уколико и има неких промена, чује се од знатног броја војних пензионера, оне се односе на све већу учесталост наведених појава. Јер, и поред указивања, жалби и прекора, са наведеном се праксом безобзирно наставља, без икаквих последица, претпоставља се, за актере прекоредних убацивања на прегледе својих пријатеља и рођака. Испоставља се, наиме, да нико овој рак-рани не може стати на пут, јер се у одговорима шалтерских службеница као по правилу испречи „оправдање“ да до прекоредног прозивања долази захваљујући „листи предности“. Листа предности заиста постоји и у њој су обухваћени пензионисани генерали и адмирал, хитни случајеви, активна војна лица и цивилна лица која плаћају прегледе.

Нико, наравно, нема ништа против не-

ких приоритета, као што су хитни случајеви, али овде је реч о прекоредном увођењу људи који не испуњавају ниједан услов са наведене листе, већ о пријатељима и рођацима особља у белим мантилима. Један од најсвежих примера, забележен у последњој седмици фебруара месеца, збио се у поподневној смени испред интерног кабинета. Мимо редоследа, наиме, прва по реду прозвана је млада жена, мада је дошла само који минут пре почетка поподневног прегледа. За разлику од ње, у чекаоници су и даље седели пензионери од којих су многи, да би ухватили ред, предали књижице неколико сати раније. Зашто је примљена преко реда није знала да објасни ни докторка – интерниста, али се зато медицинска сестра са шалтера позивала на „листу предности“, иако је било очигледно да је реч о прозивци „преко веће“. Јер, ординирајући докторка у овом случају, и не само овом, тврди да прозивку врши према редоследу достављених књижица од стране медицинске сестре и да она није одговорна за евентуалне злоупотребе.

Имајући у виду овај вид злоупотребе од стране појединих, наравно не свих запослених у ВМЦ на Новом Београду, с правом се предлаже да је за искорењење ове појаве неопходно дисциплински, а у више поновљених случајева, и кадровским решењима санкционисати учеснике наведене појаве.

Р. РИСТИЋ

Интервенција УВПС променила праксу

НАРЕЂЕЊЕ – ИЗВРШЕЊЕ

Поводом новинског текста Радисава Ристића члан Извршног одбора УВПС Часлав Антић састао се са одговорним старешинама Центра војномедицинских установа (ЦВМУ), предлажући им пропусте у раду, то јест у одређивању редоследа прегледа пацијената.

После разговора, управник ЦВМУ пуковник др Душко Ристивојевић издао је писмено наређење у којем од запослених захтева да се строго придржавају заказаних термина и да поштују редослед пријема пацијената код лекара.

Према наређењу, изузетак ће се чинити код лица

којима се даје приоритет. Реч је о свим хитним случајевима, о ратним војним инвалидима, професионалним војним лицима и пензионисаним генералима и адмиралима.

Цивилна лица која плаћају прегледе, немају приоритет у односу на војне осигуранике. О садржају наређења обавештени су запослени, а посебно техничари који раде на пријему пацијената.

З. П.

Пацијенте прекоредно најчешће уводе медицинске сестре

Злочини без казне хрватских војника на простору Српске крајине

ПОМРАЧЕНИ УМОВИ ХЛАДНОКРВНИХ УБИЦА

Здрава памет не може да схвати разуларене бојовнике који су, ношени међом и задојени нечовештвом, уживали у монструозним тортурама и незапамћеним злочинима примењиваним према мирним Србима, цивилима, дојучерашњим комшијама и суграђанима

Пише: др Станко Нишић

Бранку Велагићу, Србину из Кутине одузели су камион, аутомобил мерцедес, мотоцикл „јава“, трактор ИМТ, телевизор, видео и пола килограма залтног накита што се све скупа процењује на око 200.000 ДМ. Више пута је мучен у затвору у Пакрачкој Пољани. У исказу инспектору у Загребу он описује тортуру:

„Наредили су му да се скине, те узели пендрек који је био направљен од кабла за струју и тукли га по цијелом тијелу. У једном моменту човјек са брковица угурао му је пендрек у дебело цријево, што је јако забољело... тукли су га чиме су стигли... Поред њега на сличан начин малтретирали су и остали који су са њим боравили у Пакрачкој Пољани... Једне ноћи око 2-3 сата ујутро из те просторије га је извео неки Томи и увео у другу просторију. „Одмах су га почели тући, а Томи га је снажно ударио шаком по лицу и сломио му чељуст. Након тога скинули су му горњи дио одјеће, те је он морао мирно стајати, остали су га држали, а Томи је узео нож, те га неколико пута ножем засјекао у предјелу лијевог и десног пазуха“.

„Ферал Трибуне“ од 22. рујна 1997. године доноси податке о Мерчеповим оргијама у Вуковару. У вези са тим Марин Видић Били (бивши повереник хрватске владе за Вуковар) упутио је и образложио писмо које је у лето 1991. упутио хрватским властима и опозицији: „Истрага неће имати смисла ако заобиђете чињеницу да је комплетан хрватски политички врх био на вријеме обавјештен о томе да су у Вуковару и прије почетка рата почињени многи злочини, али да су из неког морбидног прагматизма власти то прешутјеле, а опозиција забила главу у пијесак“.

Како су „летеле“ српске куће

Факсимил документа показује како је Томислав Мерчеп наручивао од Бранимира Главаша експлозив („саламу“), и то у јесен 1990. године знатно пре икаквих ратних операција – „након тога летјеле су у зрак српске куће и кафићи“. Мерчепу се приписује да је експлозив користио за дизање у зрак кафића: Крајишник, Сарајка, Туфо, Брдо, Мали рај, Попај, Точак, Чокот бар и Шид, као и хемијске чистионе у власништву Микија Стојковића, те бројних кућа припадника српске националности.

Сви ти објекти су минирани између 15. травња и 30. српња 1991. године и то је, по писању Марина Видића Билог, између осталог стварало „психозу страха међу хрватским и српским пучанством, што је резултирало масовним збеговима из града“. „Вуковар је у том раздобљу напустило 13.734 становника српске националности. Највећи дио њих тај је град напустило прије 1. колхоза 1991. године, дакле управо у вријеме када је њиме у потпуности управљао Мерчеп“.

О том времену једна сведокиња из причала је Фералову новинару следеће: „Већ око три поподне, чим би се људи вратили с посла, град је постајао сабласно пуст. Кад би се смрачило људи би одлазили у подруме. Није било ноћи да градом не одјекне каква експлозија или да се не чују рафали. Кад сте чули ноћну шкрипу аутомобилских кочница у близини ваше куће, могли сте бити сигурни да ће за неколико минута одјекнути експлозија.“

Пуцало се по кућама, а сталне телефонске пријетње биле су разлогом да многи напусте Вуковар. Ти су одласци

постали масовни након што се прочуло о ноћним привођењима и нестанцима људи“.

Након пада Вуковара сам Мерчеп је изјавио новинару: „Учинио сам колико сам могао, али не и колико сам намјеравао. Требало је још очистити Петрову Гору од људи који су добили оружје, ставити их под контролу и учврстити простор између Богдановаца и Сајмишта. Мени је то било на уму, али нисам то стигао учинити. Остало је било очишћено“.

Хрватски државни врх жмурио над злочинима

Само у периоду 10. липња и 13. колхоза 1991., према исказу сведока (родбине несталих), „У Вуковару је ухићено, а потом нестало 14 Срба. Они су прво били испитани, физички злостављани и мучени, а као њихови ислједници уз Мерчепа спомињу се и Небојша Ходак, Сениша Римац и Игор Микеле, као главни актери збивања у Пакрачкој Пољани и на госпићком бојишту“.

Хрватски државни врх не може порећи да о Мерчеповој тортури у Вуковару није био обавештен „Уосталом предсједник Туђман је 24. српња 1991. заједно са Гојком Шушком, Владимиром Шексом и Славком Деговицијем, посетио Вуковар и могао се увјерити какво стање ондје влада“.

Кад је све превршило меру Мерчеп је на крају смењен и пребачен хеликоптером у Загреб, „али у хрватском државном врху тада није било снаге да се на већ доступне чињенице одлучно реагира. Мерчеп је, као што је већ добро познато, тада постављен за совјетника у Министарству унутрашњих послова, након чега су услједили његови походи на госпићком ратишту и Пакрачкој Пољани“.

„Национал“ од 17. рујна 1997. године доноси утиске Мерчеповца Мије Јојића о Пакрачкој Пољани и акцијама које су тамо проводила 17 Марчеповаца. Први му је напад био на село Кукујево (у селу Мијо (у хелији ислједничког затвора у новембру 1991) пише:

„Наилазе прве куће, неке спаљене отприје. То се види по црним згариштима уз која пролазимо. Помало наилазимо на куће из којих сукља пламен. Запалио их протививаонац или топ. Дечки око мене имају запаљене метке, пуца се по кућама, пали се. Иза иду лешинари загревачки са комбијем. Износе се телевизори и остала техничка роба. Спашавају кожу.“

Мерчеп пуца из топа

Интерсантно у чије име и зашто. Запаљена стаја. Из ње сукља пламен, стока риче, цвиле свиње. Ужас. Из једне куће чујем старца којем је упала група лешинара. Виче: Ја сам за Југославију. Нити није знао зашто је. Заспао је заувјек. У једној кући дрека и пуцава, нашли су четника. Два лешинара ушла, сваки са једне стране, и од страха се међусобно порањавали. Е сад то на цести нити није колона већ група и хорда које су лако могле постати буџачко и топовско месо. А да је и митраљез био ми-

Да ли ће им историја судити за тешке злочине: хрватски бојовници

слим да би платили... Пролазимо пола села, пуца се, неко наређује престанак паљбе по пуцњава не јењава. Нетко се иживљава а нетко пуца из страха. Долазимо до цркве. Словенац са РБ-ом пуца у торањ. Погађа. Тапшу га по рамену. Црква је православна, не бих је дирао. Мерчеп пуца из топа. Торањ опет погођен. Ужас у мени, нека горчина. Размишљам колико зноја и труда људи уложише у све те куће и имања. И што ми је све то требало (наздравље).

Измичемо из Кукујеваца. За нама палеж. Већ је мрак. Само одсјај на небу и дим говори да је тула прошла војска која није имала милости за ништа. Отпора није било. Улазимо у хрватско село одмах иза Кукујеваца. Тенкови напријед и транспортери, отага ми борци. Јаки борци. Уморни, без кондиције. Распооређујемо се око кућа. Улазимо крај једне куће, сиротињске, шћућурим се под веранду. Тамо је већ група бораца. Живота нема. Међутим, стока је у штали, пас црни на ланцу цвили као да моли да га пустимо. Ја га пустим. Скаче сретно а зтим се враћа назад под кокошињац гдје иначе обитава. Нетко виче: немојте пити воду, можда је отрована. Борци не слушају, пију. Жедни су, уморни. Траже нас бацачем. Чујемо звиждук гранате и детонације све ближе. Размишљам, божје хоће ли ме баш овдје стрелити и разлијети залутала граната. Чекамо шћућурени даље наредбе, још мало па смо у Липику.

Кукујевац запалили Хрвати

Но одједном пада наредба: постројавање. Будале. Тко постројава војску док бацачке гранате прште недалеко од нас. Као прва чета долазимо до близу транспортера. На једном задња врата отворена. Завирујем унутра, препознајем сподобу у шеширу и брковима. Мој познаник с Велесајма Трајан сједи унутра. Молим га да ми направи мјесто. Он се помјера у уском простору, сједом. Нетко наређује од посаде да се затворе врата. Ја их затварам. Крећемо... крај нас мукли тутањ граната. А гелери осипају оклоп транспортера. Осјећам да се окрећемо. Гутим уморан и размишљам.

Вози куд год желиш, само вози из овог пакла. Вожња постаје бржа, осјећа се палеж, дим полако пецка ноздрве. Гледам кроз стакалца на задњим вратима: село Кукујевац гори, ми смо га запалили. Иако нијесам нити метка опалио, нисам имао с чим, осјећао сам једнако кривицу као да сам и сам палио".

Мерчеп је бивши саветјетник у МУП-у Хрватске. Основао је добровољачку постројбу полицијских резервиста у којој је дјеловала дружина криминалаца.

„Ферал Трибуне“ од 8. рујна 1997. доноси алегоричку исповест Томислава Мерчепа у којој он, разочаран неадекватном наградом за ратне заслуге износи „истину“ о Пакрачкој Пољани. Овде се приказује део његовог исказа датог Фералу под насловом: „Како смо садили тулипане у Пакрачкој Пољани“. (у преводу то је казивање како су довођење, мучени и убијани заробљени и похватали Срби под његовим руководством).

КАКО ДО КЊИГЕ

Књигу др Станка Нишића, пуковника у пензији, „Хрватска олуја – документи“, чије делове преносимо на страницама „Војног ветерана“, можете набавити путем телефона: 064/37-222-15.

На 322 странице аутор је истражио корене сукоба Срба и Хрвата, припреме за операцију „Олуја“, ток и реакције после завршеног рата. Кориштећи се обиљем докумената, међу којима је велики број из страних извора, Нишић је истражио и злочине које је хрватска војска починила према становништву Српске Крајине. Аутор је дао и зачајан допринос откривању идеје геноцида над Србима у Хрватској.

Књига је писана веома јасним језиком и стилем. Представља драгоценост штиво за научнике који ће у будућности истраживати рат у Српској Крајини, али и свакоме кога занима шта се то догађало у Хрватској крајем минулог века.

Шифра за ликвидацију

Иван Векић је тада био министар унутрашњих послова и он је све знао. Није особно учествовао у сађењу цвијећа, али читао је све што смо му писали у извијешћима, премда је већина информација приопћавана усмено. Он је знао за сваку садницу, јер је био министар и био је за нас каризматична особа. Неколико пута нам је рекао: „Ноћас очистите сва та говна! То је значило да се посаде све младице из складишта. Ако ниси учинио што је наређено био си аутоматски непријатељ чистог околиша... Тешко да је која садница у то вријеме могла остати незасађена, јер не веле бадава да куд ми прођемо ту трава не расте. Само цвијеће... сјеме тулипана доведено је у Пољану из Загреба, а довозили су их сви који су били у мом ужом окружењу – Римац, Суљих, Микола, Ходак, и ја особно сам довозио сјеме. Радили смо у двије групе, једна је доносила сјеме од Велесајма, а друга је одвајала, сортирала и слагала сјеме, та га одвозила даље...“

„Релативна је ствар колико смо дуго држали младице у стакленику. То је зависило о томе за које вријеме бисмо их успјели узгојити до величине погодне за пресађивање. Већином смо их прије пресађивања држали између десет и петнаест дана. Неке и дуже, рецимо тулипане, или циније, бегоније, пеларгоније... Када би се накупило садница више него што смо могли посадити, помагало нам је и локално становништво, чак и тамошњи Срби. Они би копали рупе за саднице, с тим што смо им ми говорили да копају заклоне за пушкомитраљезе. Нису ни знали да копају рупе за тулипане, иако је било оних који су питали какви су то патуљасте митраљези“.

Истрага никада није покренута

Мерчеп се затим пита „зашто сам проговорио“? и сам одговара: „Дуго сам шутио о овоме очекујући да ће се нетко у овој држави сјетити да и ја постојим. Моја дјеца једнако једу као и Векићева. Па Суљих, Спајић, Манћерало... како су стекли све што сада имају. Нека ми кажу начин да и ја нешто стекнем. Ако треба бити жупан, бит ћу жупан, није ме срамоти. Није ми лакше кад сам вам се ово испричао. Плашим се својих некадашњих колега. То су прекаљени вртлари који знају свој посао, знају шта дође горе а шта доље. И знам да ми сајам цвијећа у Загребу не гине“.

„Ферал Трибуне“ је 20. листопада 1997. године објавио попис убијених и несталих Срба у Госпићу још у јануару 1992. године. Тај попис је предочио Доброслав Парага у намери да оповргне оптужбе из самих врхова власти како су убиства у Госпићу починили припадници ХОС-а. За 63 убијена и нестала Србина уручио је списак с именима и презименима истражним органима уверен како за те злочине нису криви ХОС-овци. „Парагин попис и његове тврдње, како наводи Ферал, никад нису демантирани, али ни истрага није покренута“.

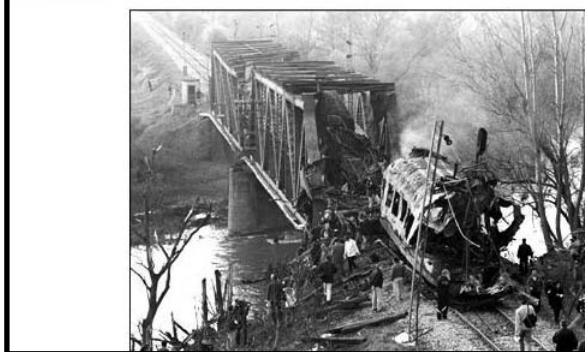
Да ли је у току трећи светски рат

БИТКЕ ЗА РАСПОДЕЛУ ПРИРОДНИХ БОГАТСТАВА

Под видом преговора у Бриселу се одвија већ примењивана западна технологија, чији је циљ изнуђивање једностраних уступака Србије. Ако би то успело светским моћницима, тиме би били консолидовали циљеви освајачког рата НАТО-а из 1999. године. Вођа терористичке ОВК, злочинац Хашим Тачи, чека поклоне својих заштитника.

Са безбедне висине, авиони НАТО-а највише су гађали цивилне циљеве

Овог месеца навршава се 14 година од почетка агресије НАТО-а против Србије и Црне Горе (СРЈ). Србија мора да памти и да одаје почаст жртвама агресије НАТО-а, од којих су две трећине били цивили. Не сме да заборави ни огромна разарања, ни последице осиромашеног уранијума који наставља да узима свакодневни данак у животима људи. Агресија почива на лажима од којих је једна - да је то била хуманитарна интервенција. Друга је да је агресију изазвао Слободан Милошевић. Рамбује је био ултиматум САД, гори од оног који нам је поставила Аустроугарска 1914. године. У Рамбујеу је захтеван пристајање на капитулацију и окупацију целе СРЈ.

Док се у име агресора понављају лажи о наводној хуманитарној интервенцији, плану „Потковица“, „масакру“ у Рачку, „коллатералним жртвама“, Србија има још већу моралну обавезу да понавља и брани истину - да је агресија НАТО-а злочин против мира и човечности, да је то био освајачки рат, да су чланице НАТО-а прекршиле Повељу УН и основне норме права и морала, да су убиства деце, цивила у Грделици, она на мостовима у Варварину и Муринама, а и за послених у медијима - злочини у злочину.

Циљ тих лажи је да се се лидери НАТО-а оправдају за стравичне злочине које су починили, а да се жртве принуде да прихвате кривицу. Мало је оних који верују у лажи агресора. Чудно је и болесно да се адвокати агресора даје толики простор и доминација у медијима. Чији су то медији? Може ли се у медијима у Србији обезбедити „минутажа“ за интересе Србије?

Као озбиљан европски народ, дужни смо да памтимо људске жртве у одбрани од агресора, у ратовима за слободу. Победи савезника у Првом и Другом светском рату српски народ дао је немерљив допринос. Победа над фашизмом и нацизмом је те-

мељ и саме Европске уније, у који су уграђене и огромне српске жртве. Србија не сме да дозволи да је данас било ко понижава и уцењује, како би се примакла неком датуму и Европској унији, да би се одрекла Косова и Метохије!

Фаталне грешке

Тешко ми је да замислим да се у Брислу воде било какви преговори о компромисном решењу за Косово и Метохију, понајмање - преговори о статусу према Резолуцији Савета безбедности УН број 1244. Бриселски „преговори“ нису ништа друго до технологија Запада - САД, Велике Британије и Немачке - за изнуђивање једностраних уступака Србије и њихово претварање у документ изван и изнад резолуције СБ УН 1244 и Устава Србије. Србија у Брислу нема шта да добије, може много тога да јој се отме. Да-

Пише:
Живадин Јовановић,
бивши министар спољних послова СРЈ

тум о преговорима за приступање Европској унији представља фатаморгану, мехур од сапунице. То је мами-концесија.

Прва је грешка што су разговори са колосека УН пребачени на колосек ЕУ. Србија је тиме саму себе лишила подршке Русије и Кине. Верујем и подршке већине несталних чланица Савета безбедности, отежавајући своју, а јачајући позицију Приштине. Тиме ништа не добија, а губи много?

Шта се догодило са СФРЈ и СРЈ, чији су проблеми „решавани“ искључиво на колосеку ЕУ? Да ли је стратегија „подели па владај“ напуштена одла-

ском Геншера и Солане, или је добила убрзање?

Друга грешка се састоји у томе што је прихваћен „дијалог“ на највишем нивоу. То се у свету не ради. То је слично као када би голман на фудбалској утакмици изашао на центар да изведе почетни ударац остављајући небрањену капију за собом. Највиши нивои су последњи који преговарају. Кад врх погрешни, нема тога ко ће га исправити. То је аксиом у међународном преговарању.

Трећа је грешка веровање да у преговорима посредује Европска унија. У Бриселу није реч о преговорима, није реч о посредовању, нити је реч о улози ЕУ. У Бриселу одлучују САД, као највећа сила, Немачка, као друга и Велика Британија, као трећа. Француска је активни посматрач. Присуство Филипа Рикера у Бриселу, је израз одлучујуће улоге САД. Евантуално пристајање Србије на концесије које изнуђују ове силе, треба, поред осталог, да отклони неједин-

Жртве пројектила Северноатлантског пакта били су претежно цивили

ство унутар ЕУ у области спољне и безбедносне политике, да релативизује, или сасвим уклони, несасгласност Шпаније, Румуније, Словачке, Грчке и Кипра. Нешто слично као што је СФРЈ била натерана да својом судбином плати јединство ЕУ у Мадриду. На страну то што у Бриселу нико не посредује, већ САД, Велика Британија и Немачка, преко Кетрин Ештон, намећу своју вољу Србији. Без опасности да им се у то „мешају“ Русија, Кина или било ко други.

„Креативна“ реприза Рамбуеа

Четврто, Хашим Тачи не преговара, не чини и неће чинити никакве концесије. Он зна да то није његов мандат. Његово је да одбија и чека да му западне силе формално предају резултате у виду признавања независности од Србије, што је више у интересу Запада, него Тачија. Да ли ће тзв. преговори довести до заједничке декларације, меморандума или формалног споразума о добросуседству, немешању и признавању суверенитета и територијалног интегритета „потписница“, или „страна“ није толико важно. Важна је суштина – признање независности Косова и Метохије од Србије.

Говори се о гаранцијама које би пратиле „компромис“. Једнострану уступку Србије нису нити могу бити компромис. Шта би онда уопште значиле гаранције – права, или само обавезе за Србију? Ко би их дао? Хоће ли Србија тражити да „компромис“ гарантује Савет безбедности УН, или ће се задовољити гаранцијама ЕУ? Какво је досадашње искуство Србије са гаранцијама запад-

НАТО-а је према Србији предузео екоцид, загадивши на хиљаде година земљиште и воду

них земаља? Поштује ли Запад гаранције које је дао Србији (СРЈ), Републици Српској? По свој прилици, тражи се „паковање“ које би једностране уступке Србије српској јавности представило као „компромис“ – Тачију (читај – САД, Велика Британија, Немачка) што указује да није ва-

жна форма.

Преговори у Брислу, тешко да су у суштинском смислу било шта више од „креативне“ репризе Рамбуеа 1999. године и Беча 2006/7. године.

Агресија НАТО-а против Србије и Црне Горе пре 14 година био је освајачки рат. Освајање Косова и Метохије био је непосредни циљ. Агресија је настављена разбијањем СРЈ, а данас се наставља и разбијањем Србије. Бриселски „преговори“ имају за циљ да консолидују циљеве агресије НАТО-а од пре 14 година. Ко сме и жели да види, закључиће да је САД, Великој Британији, Немачкој и Западу (читај НАТО и ЕУ) важније „независно Косово“, на челу са бившим вођом терористичке ОВК, него Србија. Поменуте земље безобзирно понижавају Србију и српски народ и Србију. Не морамо добити ни један датум, ни једно чланство, али бисмо морали да сачувамо достојанство, слободу и пријатеље који нас не уцењују и не понижавају.

Маме их природна богатства Космета

Тачно је да је покрајина Косово и Метохија врло богата лигнитом и стратешким минералима као што су никл, злато и други, неопходни за развој нових технологија и индустрија. Ипак, сматрам да је главни циљ освајања и отимања Покрајине геостратешки – експанзија НАТО-а на Исток, према руским границама, успостављање база за контролу Каспијског басена, Кавказа и Блиског Истока. Стратешки циљ је слабљење и разбијање Русије, овладавање богатствима Сибира. Оправдавање постојања НАТО-а

после ере хладног рата и демонстрација САД да су и даље највећа европска сила без које је Европа немоћна – такође су били мотиви агресора.

Постоје документа која потврђују да је непосредни циљ САД био да се агресијом 1999. године оправда распоређивање америчких војних снага на Балкану и да се на тај начин исправи пропуст генерала Двајта Ајзенхауера током Другог светског рата. То објашњава подизање америчке војне базе „Бондстил“, код Урошевца, највеће у Европи, успостављање, после „Бондстила“, три америчке војне базе у Бугарској, четири америчке војне базе у Румунији и многе друге. У Европи данас има далеко више страних војних база него у време врхунца хладног рата, надметања капиталистичког и „комунистичког“ система и постојања Варшавског пакта. Куда води и шта су циљеви милитаризације Европе данас?

Агресија НАТО-а 1999. Године, и Американци то признају, била је потребна и као преседан за оружане нападе НАТО-а, или појединих њених чланица, без одлуке Савета безбедности УН, било где на Платени, у било које време.

Уследиле су, као што је познато, оружане интервенције и агресије на Авганистан, Ирак, касније, на Либију, недавно, на Мали. У току је, посредни (бу гроху) оружани напад (преко терориста и најамника), на Сирију.

Бивши командант НАТО-а за Европу, генерал Весли Кларк у интервјуу једној америчкој телевизији потврдио је да Пентагон има листу земаља против којих се планирају оружани напади, укључујући, Иран.

Глобална контрола планетарних сировина

Агресија НАТО-а на Србију и Црну Гору (СРЈ) 1999. године означила почетак „контролисаног“ трећег светског рата „ниског интензитета“, чији је стратешки циљ прерасподела природних богатстава на планети, пре свега, нафте и гаса, али и стратешких минерала. Контрола стратешких путних праваца и тржишта такође је део те стратегије. Било би одвише поједностављено ако би се рекло да се ради о специфичним, или како то амерички стратежи кажу, „уникалним“, случајевима.

Иза „дрвећа“ тзв. уникалних случајева треба распознати „шуму“, односно, стратегију глобалне контроле богатстава на Платени. У досадашњем току, рат се води на три континента. Са освајачким циљевима, „вољно“, или невољно, у том рату учествују НАТО, као највећи војни савез на свету, ЕУ – која је прихватила стратегију НАТО-а, три од пет сталних чланица СБ УН, шест од осам чланица Г-8.

Евентуално заоштравање светске кризе и настојања богатих да терет накнаде за своје губитке оружаном силом пренесу на друге делове света, могла би досадашњој „шуми“, „уникалних“ ратова да дају сасвим нове обресе.

Карактеристична поздрављања код нашег народа су *љубљење са три пољубца у образ, и поздрављање испруженом десном руком у вис са три раширена прста*. Ти поздрави се користе у различитим поводима и приликама. Оба поздрава, у одређеном смислу, садрже и проносе заветни дух части српства.

Љубљење у образ три пута најчешће се чини када се драге особе дуже време нису виделе, и приликом честитања некоме за нешто вредно, успешно и лепо у животу. Основно и најчешће разумевање значења оваквог поздрављања и честитања, у хришћанском смислу, представља међусобно прослављање Светог Тројства, посвећујући сваком по један пољубац: Оцу, Сину и Светом Духу.

Међутим, поред наведеног објашњења, постоји и друго по духу веома слично, али мање познато значење које у себи носи по руке, лепоту, дух и завете националне части. Оно гласи:

„Када се дуже времена нису видели, Срби се љубе три пута. Онај трећи пољубац у образ је најзначајнији. Срби се љубе три пута: у име живота, у име смрти, и у име части.“

Наиме, треба имати у виду да се код многих народа образ сматра средиштем части. За Србе је то управо карактеристично, тако да љубљење у образ има посебан смисао. Први пољубац (у име живота) у основи подсећа и упућује, поштује и прославља оне вредности живота, рада, мишљења и владања које оплемењује висока моралност, великодушност и побожност; дакле, да се живи живот достојан часног човека.

Други пољубац (у име смрти) посвећује се с дужним поштовањем и подсећањем прво нашим најближим покојницима, а затим и свим нашим славним прецима, уз „њихову напомену“ да се живот када то услови захтевају достојно заврши као биолошка, по могућности као *јуначка*, али свакао не као *морална смрт*. Трећи пољубац (у име части) обострано је посвећен и упућен директно части уопште с једне, али и на чување личне, полне, службене и националне части с друге стране. Схватан у хришћанском духу, он поручује да се живи у части хришћанских врлина.

Поздрав из времена Првог српског устанка

Други наш карактеристичан поздрав је поздрављање са три раширена прста десне руке, испружене благо према небу. У вези с овим поздравом, ваља имати у виду да се он јављао за време дизања Првог и Другог српског устанка, а готово сигурно и много векова раније. Наиме, од давнина највероватније се оваквим начином народ поздрављао у свечаним приликама. С тим у вези, ваља знати да је према старим вишебожачким, односно предачким веровањима Пантеон српских богова обухватао *три врховна бога*: Бога Световида, Бога Перуна и Бога Дајбога. Један од врховних богова горњег света био би Бог Световид, а код нас Срба Бог Вид.

Као соларно божанство, имао је *три посвећења*. Био је бог светлости, обиља и јунаштва, односно рата. Јахао је белог коња и представљан је као ратник. Славио се вели-

Најчешћа поздрављања код нашег народа

ВЕЗА СА ПРЕЦИМА И ИЗВОР ЧАСТИ

Код многих народа образ се сматра средиштем части. За Србе је то управо карактеристично, тако да љубљење у образ има посебан смисао. Први пољубац („у име живота“) у основи подсећа и упућује, поштује и прославља оне вредности живота, рада, мишљења и владања које оплемењује висока моралност, великодушност и побожност, дакле, да се живи живот достојан часног човека.

ПИШЕ: др Раде С. Н. Рајић, пуковник у пензији

Новак Ђоковић, наш прослављени тениски ас, такође поздравља са три прста

ким светковинама у онај дан лета који је узиман као најдужи дан у години. То је било 15. јуна према старом, односно 28. јуна према новом календару. Тај дан, односно датум, је дакле Видов-Дан. Додуше, код нас је Видовдан ипак више познат и везан за Косовску битку која се, што није случајно, управо догодила на овај највећи народни и ратнички празник и светковину старе српске вере.

С друге стране, крст је као религијски симбол био познат пре појаве хришћанства. Уколико би хтели да са прстима руке представимо крст, онда се то једноставно чини са три раширена прста (палцем, кажипрстом и средњим прстом). Дакле, они симболишу управо крст, а подигнути у вис, могу и асоцирати на свечани поздрав с једне стране српском Пантеону богова, а с друге - посвећењима једног од врховних богова старе српске вере Богу Виду (постоје тумачења да је по тадашњим веровањима имао три главе што одговара броју његових кулtnих посвећености). Све то наводи на закључак да се код наших давних предака поздрав Пантеону српских врховних богова, али и Богу Виду вршио са три раширена прста десном руком, благо подигнутом према небу, ка

„горњем свету“. Уједно они представљају и крст сачињен прстима десне руке.

Заклињање на војничку верност

Видовдански јуначки култ био веома јак у време Косовске битке. Тако је ова наша најзначајнија битка, поред свих њених узвишених етичких и хришћанских, војничких и националних вредности, значајна и због тога што се догодила на Видовдан. Ово је додатни разлог што је она постала и остала стуб наше историје, завета и постојања. Видовдански култ се у одређеном степену сачувао и интензивирао уочи Првог српског устанка 1804. године. Да споменемо да је Карађорђе захтевао да му се народне вође са три подигнута (а не састављена) прста и заклетву, уз присуство попа, закуну на верност.

Пред Први, култ Видовдана се јављао и за време дизања Другог српског устанка. Ово је посебно интересантно и јасно уочљиво када се пажљиво погледа слика дизања устанка у Такову под Милошем Обренови-

И у време српских устанака се поздрављало са три прста

Са једног од родољубивих митинга

ћем. Иако је то уметничко дело, на слици су јасно и изванредно приказане две целине. На левој половини слике су устаници (где има и жена), који заједно са свештеником имају подигнута три састављена прста - позади њих је црква брвнара. С друге стране, на десној половини слике виде устаници са оружјем који чин дизања устанка и потврду верности исказују са подигнута три раширена прста десне руке. Позади њих је храст најважније свето дрво из старе вере, симбол једног од богова српског Пантеона - Бога Перуна (бога грома, реда и поретка, бога Правде). Према томе, с леве стране слике су представници нашег народа који исказују дух хришћанске вере, док су на другој и они који у истом циљу народног ослобођења исказују поштовање и везаност за дубоке корене старе (предачке) вере и славе, и јуначког култа Бога Вида - херојског родоначелника српског народа. То наравно није случајно и има основу у напред наведеном. Уосталом Милош Обилић као идеални представник јуначке славе и витешке части, више је представник видовданског српског јуначког ратничког култа него представник хришћанског светог ратника.

Симбол вере и части

Уз споменуто слику, треба напоменути још следећи податак, а односи се на оригиналну фотографију са Марковог трга у Загребу, када се народ у великој маси окупио да види, чује и поздрави краља Александра по објављивању прогласа о уједињењу Ср-

ба, Хрвата и Словенаца у једну државу. На тој слици се види да народ у високом проценту (око 60 одсто) поздравља краља и тај чин са три подигнута и раширена прста десне руке. Уколико неко сматра да су то Хрвати, а не Срби (што ипак нема основа), те да се налазе и друге слике Хрвата где се и они заклинају или поздрављају са три раширена прста, онда се мора имати у виду да су Хрвати пореклом Словени, или су у највећем броју покатоличени Срби. (Руски генерал Гурко у „Варшавском дневнику“ за месец октобар 1894. године написао је о својој посети Загребу и ово: „Дошао сам у столицу покатоличеног Српства“.) Тако је делом и њима овај поздрав остао као траг претходних поколења, односно наших заједничких предака.

Следећи пример је такође евидентан, мада је био редак у Краљевско српској војсци. Тако се на слици на којој је приказано полагање заклетве официра београдског гарнизона (где су били присутни принц Ђорђе са министром војним Зечевићем), у првом реду у централном делу, види један од официра који се не заклина као већина са три састављена, већ са три раширена прста десне руке.

Споменуто је да поздрав са три прста симболично представља крст. Он је као религијски симбол познат код наших предака још у прехришћанском периоду. Преузет у хришћанству, крст је добио ново и више значење у религијском, односно духовно-етичком смислу. Крст је у хришћанству (према Николају Велимировићу), поред његове

основне симболике вере, уједно и највећи симбол части. Подигнута три прста у Српству, било да су раширена или скупљена, најчешће се тумаче као израз Светог Тројства: Оца, Сина и Светог Духа. Уколико су палац, кажипрст у велики прст састављени, они тада представљају Јединство Тројства, те се због тога са састављена три прста Срби крсте, односно осењују (очашћују) се крстом.

Из свега наведеног, подигнута десна рука благо према небу, са три раширена прста је изванредан спој исконског поздрава: Пантеону српских врховних богова и херојском родоначелнику српског народа Богу Виду с једне, и Христу, односно Светом Тројству и „Небесној Србији“ с друге стране.

Наш национални бренд

Срби се у принципу међусобно никада овако не поздрављају, или ако се то и чини, онда је то веома ретко. Овај поздрав се најчешће јавља када су људи на неком значајном скупу, спортским сусретима, митингу и слављу или при другом прикладном, значајном и свечаном поводу, и када се жели на препознатљив начин исказати понос и вера у снагу и трајање нашег народа. Подсетимо се да смо тај поздрав веома често видели код наших спортиста, посебно златних кошаркаша на европским и светским првенствима, затим код народа и војске Републике Српске Крајине и Републике Српске, али и наших војника током и након агресије НАТО-а на СРЈ. Поред тога, видимо га све чешће и на бројним спортским манифестацијама, другим прославама и значајним догађајима, па чак и код појединих наших политичара и јавних личности када на тај начин јавно изражавају своју радост и подршку у прикладним приликама.

Сведоци смо да се упорно а неоправдано негира и обезвређује лепота, вредност и дух старе вере наших предака (јер је важније знати грчку и сваку другу митологију, а не српску), те чињенице да се упорно оспорава наше Винчанско писмо, односно србица (које постоји идентификовано на 74 локације јужно од Саве и Дунава). Такође се обезвређује и наше старо мерење времена започето 5508 година пре Христа, а доказано у нашим средњовековним документима, попут записа Светог Сава где стоји: „У лето, 6708 месеца фебруара у 13. дан к вечном преложи се блаженству наш отац Симеон, заветом оставив манастир овај на мени.“ Недовољно је позната и чињеница да је Скадар био најстарија и најдужа по трајању српска престоница - 625 година и то од 492. до 1117. године.

Када се све ово има у виду, није случајно да се упорно и са разних страна негира лепо, јединствено, јасно препознатљиво и све чешће присутно српско поздрављање са три раширена прста десне руке.

Уз споменуто српско љубљење у образ, овај карактеристичан поздрав је само део наших изворних, предачких, историјских, заветних и моралних симбола части, те је као такав данас веома јасно препознатљив, јединствен и афирмативан српски национални бренд.

Огласила се и „Политика”, најстарији лист на Балкану

СУДСКА БИТКА ВОЈНИХ ПЕНЗИОНЕРА

Бивши припадници војске, уверени да од 2008. примају умањену пензију, тужили председницу Управног суда. – Неосноване оптужбе, одговарају у Управном суду

Председник Удружења војних пензионера Србије (УВПС) Љубомир Драгањац поднео је Првом основном јавном тужилаштву у Београду кривичну пријаву против Слађане Бојовић, вршиоца функције председника Управног суда у Београду, због сумње да је злоупотребила службени положај. Војни пензионери, који се већ годинама боре да дођу до средстава за која су уверени да им припадају, а реч је о повећању од 11,06 одсто за које су ускраћени од 1. јануара 2008. године до данас. Драгањац, иначе генерал-потпуковник у пензији, објашњава да је Законом о Војсци Србије прописано је да се пензије војних осигураника од 1. јануара 2008. године усклађују на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање.

– Републички фонд ПИО запослених је 25. јануара 2008. године донео решење о ванредном усклађивању – повећању пензија за 11,06 одсто од првог јануара 2008. године. Фонд за социјално осигурање војних осигураника је био дужан да по службеној дужности ванредно усклади – повећа пензије војних осигураника за 11,06 одсто од 1. јануара 2008. године, али то није учинио, нити је то учинио Републички фонд ПИО након преузимања пензијског

осигурања војних осигураника, па се војним пензионерима од 1. јануара 2008. године исплаћују пензије у износу мањем од припадајућег – објашњава Драгањац.

Војни пензионери одлучују да потраже судску заштиту пред Управним судом. Овај суд, тврди Драгањац, је одбио тужбе па пензионери подносе жалбе Уставном суду. Из образложења одлука ове институције, истиче он, произилази да Уставни суд сматра да војни пензионери имају право на повећање пензија које им је закинуто. Уставни суд наложио је Управном суду да у року од 60 дана понови поступак по тужбама пензионера.

– Као вршилац функције председника Управног суда у Београду, у намери да спречи да војни пензионери остваре право на ванредно усклађивање – повећање, Слађана Бојовић искористила је свој положај и прекорачила овлашћења, тако што је судијама Управног суда против чијих пресуда је Уставни суд уважио уставне жалбе војних пензионера, дала писане налоге да се не држе рока од 60 дана који је одређен одлуком Уставног суда за доношење пресуде у поновљеном поступку, већ „да не журе са новим суђењима”, а потом спречила да нове пресуде, које су по-

ДУГ ДОСТИГАО 12 МИЛИЈАРДИ ДИНАРА

Реч је о око 40.000 пензионера који су, у просеку, ускраћени за око 300.000 динара у поменутом периоду. Груба рачуница, коју треба схватити условно јер неки потражују и више, а неким припада мање новца, каже да им је држава дужна око 12 милијарди динара. С тим што се дуг исплатом сваке (умањене) пензије повећава, а војним пензионерима наду да ће успети у овој борби дале су одлуке Уставног суда, па и Основног суда у Новом Саду, где су неки од њих, за разлику од колега у другим градовима, успели парницом да наплате дуг.

НИШТА ДОК СЕ СУДИЈЕ НЕ УСАГЛАСЕ

Према судском пословнику прописано је да уколико има више предмета са истом правном и чињеничном основном не могу се донети одлуке док се судије не усагласе око једнаког поступања. Самим тим, наводе у Управном суду, вршилац функције председника овог суда није могла да изврши никакав утицај на доношење одлука.

једина судска већа ипак донела у поновљеном поступку, буду експедоване из суда и достављене странкама – тврди Драгањац.

Из Управног суда Србије, у одговорима на питања „Политике”, поручују да тврдње УВПС да је вршилац функције председника Управног суда дала писани налог судијама „да не журе са новим суђењима” нису основане јер такав писани налог од стра-

Шта је „Правда“ објавила о чину Удружења војних пензионера

КРИВИЧНА ПРИЈАВА ПРОТИВ В. Д. ПРЕДСЕДНИКА УПРАВНОГ СУДА СЛАЉАНЕ БОЈОВИЋ

Због основане претпоставке да је злоупотребила службени положај, председник Удружења војних пензионера Србије генерал-потпуковник у пензији Љубомир Драгањац поднео је кривичну пријаву Првом основном јавном тужилаштву у Београду против вршиоца функције председника Управног суда у Београду Слађане Бојовић

Упријави се наводи да је Слађана Бојовић као службено лице – вршилац функције председника Управног суда у Београду, у периоду од августа 2012. године до данас, „у намери да спречи да војни пензионери остваре право на ванредно усклађивање – повећање пензија за 11,06 одсто од 1. 1.208. године, искористила службени положај и прекорачила своја службена овлашћења, тако што је судијама Управног суда против чијих пресуда је Уставни суд уважио уставне жалбе војних пензионера и наложио да у року од 60 да-

на понове поступак по тужби и донесу нову пресуду”. Она је, као се наводи у кривичној пријави, данас писане налоге да се не држе рока од 60 дана који је одређен одлуком Уставног суда за доношење пресуде у поновљеном поступку, већ „да не журе са новим суђењима”, а потом спречила да нове пресуде које су поједина судска већа ипак донела у поновљеном поступку буду експедоване из суда и достављене странкама.

Слађана Бојовић је игнорисала више ургенција Удружења војних пензионера и

бројних појединаца, услед чега Управни суд није поступио по више од 150 одлука Уставног суда, чиме је војним пензионерима нанета и и даље се наноси штета у висини разлике између припадајуће пензије и износа који им се исплаћује, а њихова права из пензијског осигурања су теже повређена.

Према кривичној пријави Слађана Бојовић је учинила кривично дело злоупотребе службеног положаја из чл. 359. став 1. Кривичног закона.

Републички фонд ПИО запослених је

не вршиоца функције председника Управног суда није дат, већ је појединачним налозима управо Слађана Бојовић захтевала од судија хитно поступање по предметима усклађивања војних пензија имајући у виду обавезност одлука Уставног суда, у складу са законском обавезом. Проблем који је довео до тога да се не понови поступак у року од 60 дана, како је то Уставни суд наложио, је настао због тога што судије Управног суда нису имале јединствен став по питању понављања поступка код постојања правноснажних пресуда овога суда.

– Због тога је од достављања одлуке Уставног суда јуна 2012. године до данас одржано више седница Одељења судске праксе и седнице свих судија ради усаглашавања судске праксе како да се поступи по одлуци Уставног суда, с обзиром да Закон о управним споровима, као процесни Закон, који се примењује приликом доношења одлука Управног суда, не предвиђа могућност понављања поступка у одлучивању по тужбама о којима је Управни суд већ одлучио правноснажним пресудама – истичу у Управном суду.

У извршењу одлуке Уставног суда, наводи се у допису „Политици“ донета је само једна одлука која у складу са судским пословником није отправљена управо због непостојања јединственог става свих судија овог суда.

М. Галовић

објављено: 19.03.2013.

Војни пензионери против Управног суда у Београду

ОШТЕЋЕНО 40.000 ПЕНЗИОНЕРА

Председник Удружења војних пензионера Србије генерал-потпуковник у пензији Љубомир Драгањац поднео је Првом основном јавном тужилаштву у Београду кривичну пријаву против вршиоца функције председника Управног суда у Београду Слађане Бојовић. Према наводима из кривичне пријаве, војним пензионерима се од 1. јануара 2008. исплаћују пензије у износу мањем од припадајућег, чиме је оштећено више од 40.000 војних пензионера, а просечан дуг сваком од њих је око 300.000 динара, те су због тога правду морали да потраже на суду.

„Фонд за социјално осигурање војних осигураника (СОВО) био је дужан да по службеној дужности ванредно усклади – повећа пензије војних осигураника за 11,06 одсто од 1. јануара 2008, али то није учинио, нити је то учинио Републички фонд ПИО након преузимања пензијског осигурања војних осигураника. Пошто им пензије нису ванредно повећане по службеној дужности, оштећени војни пензионери су поднели захтеве да им се то право утврди у управном поступку. Управни органи Фонда СОВО и Републичког фонда ПИО одбили су те захтеве, па су оштећени против тих одлука покренули управне спорове пред Управним судом у Београду“, наводи се у пријави.

Међутим, према Драгањевим тврдњама, Бојовићева је „од августа прошле године, у намери да спречи да војни пензионери остваре право на ванредно усклађивање – повећање пензија за 11,06 одсто, искористила свој службени положај и прекорачила службена овлашћења тако што је судијама Управног суда, против чијих пресуда је Уставни суд уважио уставне жалбе војних пензионера и наложио да у року од 60 дана понове поступак по тужби и донесу нову пресуду, дала писане налоге да се не држе тог рока, који је одређен одлуком Уставног суда за доношење пресуде у поновљеном поступку“.

Такође, Драгањац тврди да је Бојовићева судијама дала налог „да не журе са новим суђењима“, а потом спречила да нове пресуде, које су поједина судска већа ипак донела у поновљеном поступку, буду експедоване из суда и достављене странкама.

С друге стране, у Управном суду кажу за *Данас* да вршилац функције председника тог суда не може да коментарише кривичне пријаве које ће бити предмет оцене надлежних органа, али подвлаче да, када је прва одлука Уставног суда јуна 2012. достављена Управном суду, на предлог Одељења судске праксе, одржано је више седница свих судија ради уједначавања судске праксе у предметима усклађивања војних пензија у извршењу пресуда Уставног суда.

– Постојање евентуалног писменог налога да се не поступа по пресудама Уставног суда, као и наредбе да се не експедују одлуке у предметима усклађивања војних пензија, подносилац кривичне пријаве ће морати да докаже на адекватан начин. Ови наводи за сада представљају злонамеран притисак на Управни суд и тенденциозно су усмерени на рушење угледа овога суда – каже Милка Бабић, портпаролка Управног суда.

Б. Карић, Објављено у листу „Данас“ 16. марта

дана 25. јануара 2008. године донео Решење 1 бр.181-431/08 о ванредном усклађивању – повећању пензија за 11,06 одсто почев од 1. јануара 2008. године („Службени гласник РС“, бр. 20/08). Републичког фонда ПИО, Фонд за социјално осигурање војних осигураника је био дужан да по службеној дужности ванредно усклади – повећа пензије војних осигураника за 11,06 одсто од 1. јануара 2008. године, али то није учинио, нити је то учинио Републички фонд ПИО након преузимања пензијског осигурања војних осигураника, па се војним пензионерима од 1. јануара 2008. године исплаћују пензије у износу мањем од припадајућег.

Тако оштећених војних пензионера је преко 40.000, а просечан дуг сваком од њих је око 300.000,00 динара.

С обзиром на чињеницу да им пензије нису ванредно повећане по службеној дужности, оштећени војни пензионери су поднели захтеве да им се то право утврди у управном поступку. Управни органи Фонда СОВО и Републичког фонда ПИО су те захтеве одбили, па су оштећени против тих одлука покренули управне спорове пред Управним судом у Београду.

„Управни суд у Београду је у почетку, релативно ажурно, одлучивао по тим тужбама, тако што је све тужбе одбијао из формалних разлога, који нису на закону фундирани. Против тих пресуда Управног суда оштећени војни пензионери су већ поднели на стотине уставних жалби Уставном суду Србије.“

Уставни суд Србије у свим до сада решеним предметима уважио је уставне жалбе и наложио Управном суду да у року од 60 дана од дана пријема одлуке Уставног суда, понови поступак по тужби и донесе нову пресуду. Из образложења одлука Уставног суда јасно произилази да Уставни суд сматра да војним пензионерима припада право на предметно ванредно повећање пензија. Управни суд у Београду до сада није поступио ни по једној од одлука Уставног суда. Удружење војних пензионера је у више наврата ургирало да Управни суд поступи по одлукама Уставног суда, али без успеха“, стоји између осталог у поднетој кривичној пријави.

Удружење војних пензионера је у кривичној пријави навело:

„Основано се предпоставља да је за опструирање одлука Уставног суда одговор-

на Слађана Бојовић. То је евидентно из писаног налога судијама да одуговлаче поступање у тим предметима, а нарочито из чињенице да је спречила експедовање већ донетих одлука појединих већа иако је рок за достављање донетих одлука најдуже 15 дана“.

У међувремену, према сазнањима „Правде“, више од 15.000 корисника војних пензија, у страху да дуговање Републичког Фонда ПИО за протеклих пет година не застари, поднело је и парничне тужбе основним судовима због повреде материјалног права, захтевајући надокнаду штете.

Док Слађана Бојовић тврди да је рок од 60 дана који је наложио Уставни суд за поновно доношење одлуке Управног суда само инструктиван, што није забележено у аналима домаћег правосуђа, непоступањем више од осам месеци, судови су беспотребно затрпани новим предметима, а цех ће платити порески обвезници, јер ће разлика у пензији бити надокнађена уз високе каматне стопе и судске трошкове.

3. Пешић

Српској јавности је недавно представљен студијски програм мастер академских студија Универзитета у Београду „Религија у друштву, култури и европским интеграцијама“, које имају међународни карактер. На конференцији за штампу, која је одржана тим поводом, о овом програму су говорили проф. др Иванка Поповић, проректор Универзитета у Београду и проф. др Дарко Танасковић, председник Програмског савета студијског програма мастер академских студија. Речено је да су студије намењене образовању у области друштвено-хуманистичких наука, да садрже седам обавезних и пет изборних предмета и трају четири семестра.

Намера је да се овим студијским програмом успостави интердисциплинарно и компаративно расветљавање феномена религије и њене улоге како у нашем друштву, тако и у савременом свету, речено је медијима, а програм је замишљен тако да буде усклађен са стањем науке, струке и трендова у истраживању религије.

Ово је први пут да се код нас, проучавању односа религије и друштва, приступа системски и у оквиру Универзитета у нашој земљи, тачније, ово је први пут да се религиологија установљава као засебна научна дисциплина, засебно подручје интердисциплинарног изучавања с религијом у средишту пажње, те смо с тога, одговоре на бројна питања која се нужно намећу, потражили од професора Танасковића.

Одакле је потекла ова замисао и како се дошло до идеје да се покрену мултидисциплинарне студије ове врсте?

– Замисао да се на Универзитету у Београду организује неки вид интердисциплинарне наставе и проучавања сложеног и вишестраног феномена међуодноса религије и друштва родила се као последица сазнања да се такав приступ овој трајно актуелној проблематици систематски не негује ни на једној високошколској установи, иако је више него јасно да је реч о врсти и структури знања за којим се осећа прека друштвена, а рекао бих и духовна и интелектуална потреба. Први ко је дошао на идеју да би се тој потреби на најприменији и најделотворнији начин могло одговорити покретањем студијског мастер програма у чије би се осмишљавање, организовање и извођење укључили стручно најпозванији наставници с неколиких факултета Универзитета у Београду и из иностраних универзитетских средишта, био је покојни професор Православног богословског факултета, отац Радован Биговић. Његов изненадни одлазак створио је велику празнину коју су сви сарадници на овом пројекту снажно осетили, али нас је и обавезао да истрајемо на путу којим смо заједно кренули. Биговићево отворено и одговорно, истовремено дубоко хришћанско, истински модерно и надасве човекољубиво сагледавање односа између Цркве и друштва, као и вере и науке, од почетка је прожимало идеју водилу с којом је уобличавана структура програма мастер академских студија „Религија у друштву, култури и европским интеграцијама“.

Који су све факултети укључени у реализацију овог студијског програма?

– У реализацију овог специфичног студијског програма, чија је основна карактеристика функционална интердисциплинарност, засад су укључени професори са Православног богословског, Правног, Филозофског, Филолошког факултета, као и Факултета политичких наука Универзитета у Београду, а рачуна се и с гостујућим предавачима из Новог Сада, Подгорице, Сарајева, Загреба, Лондона, Трира, Милана и још неколиких европских универзитетских центара. Ваља напоменути да је, иако за потребе акредитације студија у овом тренутку привредно неопходно утврђена, с обзиром на комплексност проблематике која ће се на њима изучавати и на њену унутрашњу динамику, листа учесника у разним видовима наставе потенцијално отворена за допринос широког круга универзитетских наставника и културних посленика разноврсних стручних профила и истраживачких усмерења. Жеља је да овај програм буде академски чврсто утемељен на поузданим и провереним научним увидима, али и да се свакако избегне замка било какве корпоративне затворености или теоријско-методолошке једностраности. Једноставно, предмет студија је такав да од оних који желе да га адекватно са знајно прате изискује стално обавештавање о новинама код нас и у свету, као и будност и критичност духа спремног за преиспитивање свега категоријално подложног

Мастер студије: „Религија у друштву, култури и европским интеграцијама“

ЈОШ ЈЕДАН ПУТ ДО РЕНЕСАНСЕ ЛИЧНОСТИ

Одређени идеолошки став према религији, и то не само марксистички, већ и просветитељско-либералистички, учинио је да се она као феномен *sui generis* измести ван предела академске науке, тако да су се религијолошке студије, срећом с прилично успеха, морале повлачити, готово „шверцовати“, кроз дисциплинарна корита социологије, антропологије, етнологије, историографије, психологије и других признатих, „леgitимних“ знаности.

слободном људском расуђивању.

Шта је циљ покретања оваквог студијског програма? Шта ће ове студије донети полазницима који на крају стижу звање мастер религиолог?

– Пројекат у ширем смислу има више циљева, међу којима је и јачање духовности (што не треба бркати с црквеном религиозношћу!) у друштву, кроз афирмисање критичке рационалности која неће бити сведена на своју нумеричку, егзактно мерљиву, пуку техничку димензију, али ни она којој метафизички (или квазиметафизички) узлети онемогућавају да се сналази у реалном, свакодневном животу и да налази путеве решавања практичних питања човекове егзистенције сред искушења и неизвесности модерног и постмодерног доба. На академском плану, полазници ових интердисциплинарних студија треба да овладају знањима која ће им омогућити да проблематици религијско-друштвеног међуодноса, чија су „морфологија и синтакса“ (да се послужимо лингвистичком терминологијом) веома сложене, а и оптерећене разноврсним идеолошким и вредносним хипотекама, интелектуално и професионално приступају без непотребних комплекса, а стручно оспособљени за доношење правилног суда и за

ПРОФЕСОР, ДИПЛОМАТА, КЊИЖЕВНИК

Дарко Танасковић је дипломирао оријенталну филологију на Филолошком факултету у Београду, где је магистрирао и докторирао дисертацијом Арапски језик у савременом Тунису – дијалект и билингвизам. На истом факултету је, од 1988. г. редовни професор на Катедри за оријенталистику. Члан је Европске академије наука и уметности, Удружења књижевника Србије, Удружења књижевних преводилаца и српског ПЕН клуба. Од 1995–1999. године обављао је дужност амбасадора СРЈ у Турској и (1998–1999) у Азербејџану. Од 2002. до 2008. године био је на дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора СРЈ при Светој Столици у Ватикану.

лазни уобличио у ужем смислу без правих узора. Надајмо се да му то није слабост, већ предност.

Може ли се религија уопште научно истраживати? Није ли религија феномен који се повезује са емоцијама и сматра се најличнијим искуством? Нису ли – према широко прихваћеним предрасудама – религија и наука супротстављени?

– Важно је разјаснити дилему коју подразумева ово Ваше питање. Многима заиста делује нелогично и неприхватљиво научно изучавање религије и с њом непосредно повезаних феномена. С једне стране,

примерено деловање чак и у најкомплекснијим ситуацијама. Конкретно говорећи, без обзира на то којим се послом баве, а таквих је послова много, носиоци дипломе „мастер религиолог“ (лично бих, као старомодан „небољњски“ кадар, много више волео да је то „магистар религиологије“) требало би да буду у стању да активно и конструктивно допринесу уређивању односа између религијског и друштвеног, на начин који обезбеђује складно функционисање секуларног друштва, у коме су Црква и држава одвојене и аутономне, али и на начин „кооперативне одвојености“, што је у највишем интересу грађана, како верника тако и оних који то нису. У почетку смо, као прелиминарни назив ових студија, били поставили само „Религија у процесу европских интеграција“. Накнадно смо, међутим, закључили да би то било искупило уску и у академском смислу претерано инструментално везивање за само једну епохалну акциденту, док је овде реч о појавама и односима општијег и трајнијег важења и домаћег. Значајном процесу евроинтеграције биће, наравно, посвећена адекватна пажња.

Да ли је било могуће ослонити се на сличне програме на иностранним високошколским установама, с обзиром на наше секуларно друштво, са крајње специфичним религијским аспектима?

– Током рада на осмишљавању програма мастер академских студија „Религија у друштву, култури и европским интеграцијама“ настојали смо да се што више обавестимо о сличним студијским програмима у иностранству, како бисмо искористили све идеје и решења која би нам могла бити од помоћи као путоказ или модел. Управо с обзиром на историјски, социјално и гекултурно условљене особености наше религијско-друштвене ситуације, није било програма чија би структура „без остатка“ одговарала потребама нашег интердисциплинарног приступа. Размотрили смо, рецимо, словеначки модел, занимљив услед заједничке југословенске прошлости и искуства, затим неке програме факултета из Немачке, јер се у тој држави прилично далеко одмакло у објективизовању и институционализовању, као и правном нормирању, односа религије/цркве и друштва/државе, а све с циљем оствари-

ПРОФ. ДР ИВАНКА ПОПОВИЋ,
проректор Универзитета у Београду:
Какво је Ваше мишљење о покретању пројекта ових мастер академских студија?

– Сматрам да се увођењем интердисциплинарних мастер студија „Религија у друштву, култури и европским интеграцијама“ на Универзитету у Београду обезбеђује студијски програм који свеобухватно разматра данашњу улогу религије у свету, а посебно у сложеним друштвеним околностима региона у којем живимо. Студијски програми сродни овоме постоје на свим озбиљнијим универзитетима у свету. Студенти на овом студијском програму имају прилику да проуче различите аспекте појединих религија кроз филозофију, психологију, право и књижевност и сагледају како они утичу на савремени живот. Бољим познавањем религије развија се дух толеранције и подстиче разумевање различитости у савременом друштву.

Верујем да ће студијски програм „Религија у друштву, култури и европским интеграцијама“ имати врло добар одзив код студената.

вања модела њихове „кооперативне одвојености“ у координатама секуларног поретка. Француска искуства су нам, пак, била подстицајна управо у супротном смислу, јер се у систему француског високог образовања на понекад поучно рефлектују недостатности апсолутизованог секуларизма, односно „лаицизма на француски начин“. Занимљива је и руска пракса која настоји да превазиђе изразити, резидуални „социологизам“ из марксистичког раздобља „научног атеизма“, али уз свесно задржавање неких корисних типолошких формализација које су издржале пробу времена. Иако није реч о универзитетској установи, пратили смо и активности Центра за емпиријска истраживања религије на бившем југословенском простору... Укратко, у мери у којој су нам била позната и доступна, уважили смо сва постојећа искуства, али је програм који смо као по-

плаћамо данас временима у којима је религија сматрана опаким „лукавством политичког ума“ и као таква на све начине потискивана, а с друге мистификацијама условљеним незнањем или непотпуним знањем о религији која је у новије време нагло стекла право грађанства, повратила достојанство капиталне људске чињенице, па и ореол некакве недодирљивости, што је такође захваљан извор манипулација. Оно што се не може рационално просуђивати и научно изучавати није религија, већ вера. Вера је најдубље, интимно човеково убеђење и осећање, хијерофанијски израз његове потребе да верује, јер човек је, поред свих осталих својстава, а можда и пре многих од њих, биће вере, *homo religiosus*. Наука се, дакле, вером не може бавити и бескорисно је, а може бити и опасно, ако покуша да се бави. С религијом, као уређеним системом верског учења и праксе, ствар стоји другачије. У својој теолошкој и верскоправној разради религијска учења су до високог степена рационално изведени и организовани системи, а о институционалним облицима и о друштвеној пракси традиционалних религија да и не говоримо. Ако науку, у најширем смислу, схватимо као трагање за истином, а религију као израз неупитне вере у постојање једне апсолутне Истине, онда се заиста намеће закључак да су оне начелно, примордијално супротстављене и инкомпатибилне. Уколико пак одлучимо да занемаримо ту темиљну разлику њихове природе и погледа на свет, јер се постојање, односно непостојање Бога не може коначно рационално доказати, што је за веру ирелевантно, док је за науку недостижно – она никад не стиже до истине (јер не признаје Истину), долазимо до само привидно парадоксалне ситуације да су, рецимо, неки чувени природословци и физичари, укључујући и оне атомске, били или јесу, искрени верници. Смирени у погледу несазнатљивог космичког Принципа, сав свој интелектуални напор посветили су научном истраживању (од Бога датог) света и његових законитости. Резултатима су неретко надмашивали своје колеге атеисте и агностике. У односу на сложеност Вашег питања, све што сам у покушају одговора и објашњења овде рекао, непри-

→ НАСТАВАК НА 30. СТРАНУ

Пише:
Крстан
Милошевић

Седм деценија од смрти Јована Дучића (1871-1943)

ВЕЛИКИ ПЕСНИК, ЕСЕЈИСТА И ДИПЛОМАТА

Иако је, између два велика рата, био нападан од авангардних песничких генерација, због монденске и козерске стране свог живота и дела, нико није могао да оспори вредност Дучићеве поезије и укупног стваралаштва

Јован Дучић је изузетна појава у српској књижевности и култури. Славни српски песник и есејиста, првенствено лиричар и у песмама и у прози, прошао је животни пут од учитеља по српским школама у Аустроугарској, до амбасадора у великим европским градовима, а у уметности од младог песника у провинцији, до водећег песника српске књижевности једног раздобља. Испевао је песме трајне вредности, које је сам редиговао за издање својих „Сабраних дела“.

Јован Дучић, један од највећих српских песника и есејиста, угледни дипломата, рођен је 17. фебруара 1871. у Хрупјели крај Требиња. Још као дете од четири године остао је без оца Андрије, који је погинуо у Херцеговачком устанку 1875. године. Основну школу похађао је у Требињу, трговачку у Мостару, учитељску у Сарајеву и Сомбору, а факултетско образовање стекао у Женеви и Паризу. Учитељевао је кратко време у Бијелини, одакле су га аустроугарске власти протерале због патриотских песама „Отаџбина“ и „Ој Босно“. Нема сумње, готово увек, током младости и у старости, Требиње и Мостар били су градови у којима су се рађале његове прве, а касније можда и пресудне идеје и тежње.

Слобода на хоризонту

О родном месту Дучић је у каснијим годинама живота писао с изузетним поносом и захвалношћу. Тридесетих година прошлог века, завештао је Требињу споменик Његошу. Том граду је тестаментом наменио највредније личне ствари, уметничке предмете, велику библиотеку, рукописе и новац, уз завет да му у њему подигну некрополу (гробницу). Једном приликом је записао: „Велики брег Леутар који се диже изнад мог родног Требиња, као модро платно између неба и земље, носи илирско или грчко име елефтерија, што значи слобода. Са овог се брега виде по ведром дану, преко мора које је у близини, обале Италије. Тај велики видокруг није био без утицаја на мој завичај и његове људе“.

Дучић је као учитељ био активан члан

Јован Дучић

књижевног актива у Мостару и певачког друштва „Гусле“, а од 1896. године, заједно са својим побратимима, такође књижевницима - Алемком Шантићем, Светозарем Ђоровићем и Атанасијем Шолом, покренуо књижевни часопис „Зору“, чиме је већ тада давао значајан допринос српској култури тог времена, а граду Мостару обележје најбољег српског духовног средишта у Босни и Херцеговини. Много година касније, носталгично је писао о Мостару и Србима из Херцеговине, за које каже да су „по природи учтиви, топли и срдачни, љупки и добродостивни, господствени и јуначни“.

Време књижевног сазревања

Тежећи новим видокрузима и стицању неопходних знања и искустава, Дучић је уз материјалну помоћ пријатеља и стипендију српске владе, наставио школовање у Женеви (1899), а затим у Француској, где је завршио Правни факултет у Паризу (1906). Дакако, то је било време његовог интензивног стицања знања и потпунијег књижевног сазревања. О томе сведоче неки његови записи, песме и есејистички ра-

дови. Тада је изашла његова прва књига „Пјесме“ (1901) и песме које су се нашле у другој књизи „Песме“ (Београд, 1908). После тих књига, неки књижевни критичари су оцењивали да је заједно са Ракићем „најутицајнији српски песник с почетка 20. века“. Као и Шантић, свој песнички развој почео је подражавањем Војислава Илића, од кога је „узео“ све поетске елементе: ритам, расположење, теме, речник. Текстом „Споменик Војиславу“ (1902) и есејистичким радовима о неким српским књижевницима, привукао је пажњу и као есејиста. Но, већ поменути прва збирка песама (1901), показала је извесну еволуцију, условљену другим узорима (Пушкин, Љермонтов, Некрасов, Неруда, Ламартин), који су му проширили видике до модерних европских израза. У том времену, није заборављао на своје националне и моралне обавезе у доба анексије Босне и Херцеговине (1908).

Од 1910. године Дучић је започео своју врло успешну дипломатску каријеру. Прво је био аташе у Цариграду, а онда у Софији. Године 1912. је саветник посланства у Риму, 1914. у Атини, 1916. у Мадриду, а 1918. поново у Атини. Као дипломата, али још више као песник, Дучић је био изузетан национални посленик у тешким годинама Првог светског рата. Као познат и признат песник, спретан дипломата, истински културни националиста, духовит и шармантан сабеседник, остављао је врло повољан утисак у свом окружењу. После тог тешког рата, Дучић је био наш представник у Друштву народа у Женеви (1925), посланик у Каиру (1926-1931), а потом до 1941. опуномоћени министар и посланик у Букурешту, Будимпешти, Риму и Мадриду. За дописног члана Српске академије наука изабран је 1924. а за редовног 1931. године.

Публицистички списи

Од окончања Првог светског рата, па до песникове смрти, појавила су се строго редигована „Сабрана дела“ у Београду (1929-1932) и „Лирика“ у Питсбургу (1943). То је, без сумње, најзрелије Дучићеве доба, када је објавио филозофско-књижевне есеје „Благо цара Радована“ и наставио да пише путописе које је заокружио у петог књизи „Сабраних дела“, а потом допунио у књизи „Градови и химере“ (1940). За социологе и политикологе, посебан значај имају Дучићеви публицистички списи објављени прво у САД, а за историчаре његова монографија о грофу Сави Владиславићу, његовом далеком претку.

У првој књизи (1901), Дучић је објавио циклус песама „Јадрански сонети“ у којима је исказао своју посебност и даровитост. Првобитно романтичарско „горко и тужно певање“, овде је у доброј мери „стишано“. У другој збирци песама (1908), под истим називом, Дучић се исказао као песник „душевног фактора“, мајстор форме и симбола, језика и душевне мелодије. Након тога, настао је најплоднији и најбољи период песниковог стварања. Блесци ритма и слике, козерска и језичка елеганција, поступно се утапају у поетско-духовне форме. Љубавно и патриотско песни-

Панорама Требиња у којем почивају земни остаци Јована Дучића

Како је Дучић отишао у САД

ПРОТИВНИК ФАШИЗМА

Када је 1941. године Шпанија признала НДХ, Дучић је у августу те године, са положаја дипломате у Мадриду, преко Португалије отишао у САД, где се настанио у граду Гери у Индијани. Ту је умро 7. априла 1943. године. Током те године његови посмртни остаци су пренети у српски манастир „Свети Сава“ у Либервилу. Последња жеља да буде сахрањен у Требињу, испуњена му је 22. октобра 2000. године.

Књижевна награда у песникову част

САБИРАЛИШТЕ ПОЕТА

У Требињу је установљена књижевна награда „Јован Дучић“ за песништво, која се сваке године додељује током манифестације „Дучићеве вечери“ у Требињу.

штво, понекад меланхолично, каткада узбудљиво-драматично, говори о њему као песнику који, попут својих славних претходника Петрарке и Гетеа, орфејски пева о љубави и о отаџбини. Такве су љубавне песме „Мирна песма“ (1914) и „Песма тишине“ (1918). Песниково дивљење према славној српској прошлости, има и метафизичких сазвучја. У лепој песми „Хорда“, насталој под утиском ужасних масакра недужног српског живља, одјекују тонови о трагедији српског народа.

Путописац и сјајан есејиста

Гледано у целини, три су доминантне теме Дучићевог песништва у времену његовог најдужег и најбољег периода. То су теме „истине“ о Богу (природи), о љубави (жени) и о смрти (о човеку и о природи). Оне се врло често прожимају. Сем дванаестерца и једанаестерца, које је Дучић довео до савршенства, заступљени су осмерак и деветерац, понекад и седмерац, где је метафизички згуснута драматика доживљаја, дијалектика односа човека и природе уопште. Циклуси „Сунчане“ и „Вечерње песме“ су велике поетске тековине. Светлосна и поетска хармонија надвлађује драматичку живота и смрти као, на пример, у песмама „Буква“, „Мрави“ и „Сунцокрети“, а посебно у „Песми“ (1929). У збирци „Лирика“ (1943) налазе се песме „Пут“, „Побожна песма“, „Гозба“, „Повратак“ и „Натпис“. Реч је о религиозним песмама модерног човека који прелази међе веровања и мишљења. Лирска чистота, светлост и лепота „светле“ чак и у понорима живота и смрти.

Дучић је речит писац, сјајан козер (причалица) у путописима и есејима, духовит песник. Ипак, најбољи је као песник и есејиста, који своју блиставу речитост и духовитост ставља у службу поезије. Имагинација (машта) и контекмплација (мисаоно размишљање) су у сенци поетске интуиције (опажања). Песникова духовна господственост није се одрекла стварних темеља патријархалне и грађанске културе. Настојао је да голо земљољубље, готово атавистичко осећање за земљу и свој род, уздигне у свесно, слободно и сложено родољубиво осећање и разумевање. У нашем сељаку жели да види сложено личност на начин како посматра варошанина.

Путник ка новим лукама и звездама

Дучић је родољубиви песник високог одређења, за кога је Исидора Секулић ре-

кла да је „потпуно свој, народно и лично свој, али никако зазидан у то своје, него отворен према вредном у другоме“. Дучићева патриотска поезија је поезија „културног национализма“ у којој су сјајне слике прошлости и традиције, претворене у поетске снове и химере (сањарије). На другој страни, непосредни утисци политичке и трагичне ратне стварности, где се и геноцид „сручио на српски народ“, изражене су у песмама „Хорда“ и „Врбас“. То нису песме само о трагедији невиних људи, него песме које говоре о трагедији српског народа и, шире, о трагедији насилне смрти. Бити културни националиста и истински песник значи, бити дубоко везан за историју и судбину свог народа, али и за судбину човека уопште. „Царски сонети“ и „Дубровачке песме“ сведоче о томе.

Изузетно су вредни Дучићеви путописи о Грчкој, о Швајцарској, Италији, Француској, Шпанији, о градовима који „имају душу“, чију душу песник тражи и налази у историји, пејзажима природе и у култури. Мало је таквих путописних есеја у књижевности, као што су „Прво“ и „Друго писмо из Грчке“, „Писмо из Шпаније“. У књизи књижевно-филозофских есеја „Благо цара Радована“, препознајемо врло духовитог и луцидног књижевника који разматра „благо цара мудрости“ сачувано у животним искуствима и у знањима историје. У огледима „О младости и старости“ и „О песнику“, Дучић пише о својим искуствима и мишљењима других. Бити млад, за њега значи бити стваралац, песник који не престаје да себе и друге „оплођава визијама и лепотама“. Парафразирајући његову песму „Химера“, ваља рећи да је Дучић путовао ка новим лукама, ка новим звездама, увек носећи - леп стих и поетску мисао.

Надалеко чувени чланци

Дучићеве есеје о Петру Кочићу, Бори Станковићу, Алекси Шантићу, Иви Војновићу, Исидору Секулићу, Светозару Ћоровићу, Милораду Ј. Митровићу, чланци и прикази „патриотизам у књижевности“, о слици Паје Јовановића „Таковски устанак“, о песмама Силвије Крањчевић, вајараи-ма Роксандићу и Мештровићу, о значају Војислава Илића и Змаја, обилују суптичним анализама и стилским финесима.

Из Дучићевог приватног живота, посебно је занимљива љубавна епизода из времена његовог учитељевања у Бијељини. Као млад учитељ и песник, ту се упознао са свршеном ученицом трговачке школе Магдаленом Николић. После краткотрајног становања код ње и одласка из тог града, Магдалена се заклела да више „никада неће изаћи из куће“. Као нека „романенкска хероина“ живела је од успомена, а једине срећне тренутке налазила је у читању писама и песама човека кога је волела. У аманет је оставила да јој након смрти на споменику уклешу „Магда Николић-Живановић (1874-1957), сама песник и песника Јове Дучића прво надахнуће“. То се и данас радознано чита на гробљу у Бијељини.

стојно је поједностављено, а самим тим без сумње и недостатно. Овакав разговор и није прилика за свестрано и продубљено разматрање односа између религије и науке или пак вере и разума, теме, које у сваком случају превазилазе моја ограничена знања и умне моћи.

Да ли покретање ових студија значи да ће религиологија бити афирмисана као посебна научна дисциплина?

– Верујем да би успешно организовање и одвијање ових мастер академских студија могло представљати важан корак ка афирмисању религиологије, као науке чији је основни, а не делимични, успутни или додирни предмет проучавања религија. С обзиром на читав низ условности и околности, од којих сам неке поменуо у претходним одговорима, до сада у нас религиологија није установљена као засебна научна дисциплина или, тачније, засебно подручје интердисциплинарног изучавања с религијом у средишту пажње. Одређени идеолошки став према религији, и то не само марксистички, већ и просветитељско-либералистички, учинио је да се она као феномен *sui generis* измести ван предела академске науке, тако да су се религиолошке студије, срећом с прилично успеха, морале провлачити, готово „шверцовати“, кроз дисциплинарна корита социологије, антропологије, етнологије, историографије, психологије и других призна тих, „легитимних“ знаности. Слично је било и у светској науци. Данас је, међутим, сазрела свест о томе да религија има онтолошке и цивилизацијске носивости да буде предмет и оправдање засебне „науке о религији“ коју је, рекао бих, најлогичније назвати религиологија. Инерција номенклатурних навика и извесни академски конзервативизам томе се још увек донекле опиру, али не верујем задуго. Нема стварних разлога. Уосталом, Немци ову дисциплину редовно зову *Religionswissenschaft*, а Руси религиоведение, док се облик *religiologia*, односно *religiologija* већ користи у пољској и словеначкој терминологијској пракси. Чешка се, пак, определила за *religionistika*... Надам се да ће се за религиологију у догледно време наћи места и у нашој таксономији научних области и универзитетских дисциплина, чиме би многе приближности и површности, као и симулације научности биле отклоњене, а научне чињенице доведене у органски, системски ред.

Ко ће бити предавачи на студијама и одакле су?

– Предавачи на академским мастер студијама „Религија у друштву, култури и европским интеграцијама“ биће професори Универзитета у Београду који су се у свом досадашњем научном и наставничком раду успешно бавили одређеним аспектима области обухваћене предвиђеним студијским програмом. Понављам да је реч о отвореној листи предавача, а за ову прилику могу илустративно поменути, не набрајајући сва имена, колеге Симу Аврамовића, Иринеја Буловића Богољуба Шијаковића, Слободана Самарџића, Зорана Кристића, Радосава Пушића, Жарка Требежанина... Ту је, затим, и више угледних научника и професора из иностранства.

Олга Стојановић

Палијативно збрињавање пацијената ПОТРЕБНА ХИТНА АКЦИЈА

Становништво наше земље, посебно из војног сектора, све више стари, а са старашћу је све већи број оболела која захтевају не само болничко лечење, већ и кућно, односно палијативно збрињавање пацијената, када дође до погоршања здравственог стања.

Помоћ најтеже оболелима не сме бити привилегија оних који имају новац, пријатељске или родбинске везе у војном здравству, већ доступна онима којима је потребна.

Палијативно збрињавање таквих пацијената у развијеним земљама света врше стручни тимови састављени од професионалаца различитих профила. То су: лекари, медицинске сестре, физиотерапеути, социјални радници, психолози, свештеници али и волонтери (специјално обучени за тај посао). Таква врста збрињавања подразумева најчешће контролу симптома болести, одговарајући медицински третман, психолошку, социолошку и духовну подршку оболелима и њиховим породицама.

Циљ је пре свега смањење бола душевне патње, страха од гушења, мучних, повраћања, пружање сигурности пацијентима који виде да нису препуштени сами себи или члановима породице, обезбеђење више достојанства у току болести, затим бољи квалитет живота при опоравку, или пак у последњим данима живота тј. у терминалној фази њихове болести.

Док у више од 120 земаља света добро функционисае савремени концепт палијативног збрињавања, који је поставила још давне 1967. године др Сесил Сондерс (*Cicely Saunders*) у Енглеској, код нас у Србији, посебно у војноздравственим установама, све то је још увек у материјалима дуго најављиване Националне стратегије за палијативно збрињавање тешких болесника. Приликом израде ове Стратегије Републичка стручна комисија у Министарству здравља користила је искуства земаља у окружењу, препоруке Комитета министара СЕ (из 2003. године) и препоруке Европске конференције у Београду (из 2005. године). Међутим, изостала је конкретна реализација лепо срочених стратешких замисли. Најављене су неке фазе (прва 2012. а друга 2015. године) за обезбеђење око 300 кревета за ове болеснике у 28 болница Србије и у неколико КБЦ Београда. Међутим, због тромости државног здравственог система, посебно ВЗС, у решавању горућих проблема, па тако и овог, још није Стратегија преточена у дело. Тако и даље највећи део неизлечивих болесника своје последње дане живота проводе у неизрецивим мукама и умиру без адекватне и недовољне подршке здравственог система.

У општим болницама Србије већ постоје оделења за продужено лечење и негу, а према Стратегији планирано је да се у оквиру њих формирају посебне јединице за палијативно збрињавање, тзв хосписи.

Предвиђено је да најтежи болесници у овим болничким јединицама остану најдуже 15 дана, што ће омогућити и породици оболелог да предахне од психофизичког напора којем је изложена у кућним условима. Процену када ће најтежи пацијенти бити смештени у јединицу доноси тим лекара за палијативно збрињавање домова здравља.

Пре шест година, у Србији, појавили су се приватни ентузијаста на челу са онколозима и хуманистима и формирали први центар за палијативно збрињавање који функционисао као добротворна организација. Они истичу да добротворни центри за палијативно збрињавање нису конкуренција државном здравственом систему, јер без државног учешћа и подршке не може бити палијативног збрињавања на нивоу земље.

За све раднике у здравству, па и војном, дошло је време да се болестан човек, у већини случајева само декларативно постављен у центар, постави стварно у центар свих садашњих и будућих решења здравственог збрињавања и да се уложи напора и труда како би пацијенти добијали максимум који се може пружити у овом часу и поставили Србију на мапу земаља које имају овај вид збрињавања.

Актив здравствених радника МО УВПС у блоку 30. Нови Београд у саставу: пуковник у пензију мр Владимир Ђурић, пуковник у пензију Јерина Аничевић, потпуковник у пензију Јерина Аничевић, обилазећи болеснике, чланове УВПС, којима је потребно палијативно збрињавање, изнели су потребу за хитно решавање овог горућег проблема многих војних осигураника који немају никог свог ближег да о њему брине.

Света Стошић

Жене у медијима и рекламама НЕ ЗНАМ ДА КУВАМ, ПА ШТА

Реклама је медијско средство са којим се сусрећемо на сваком кораку, а коју узимамо здраво за готово, или као нужно зло. Њима се продају најразноврсније производи: од средстава за хигијену па до аутомобила и луксузних апартмана на егзотичним дестинацијама. Кад анализирамо рекламе у којима се појављују жене, можемо лако закључити да је она веома често злоупотребљена.

У рекламама које циљају на женски део публике, припадница лепшег пола је приказана у друштвено одређеним улогама: као мајка која купује најбоље пелене за своју бебу, као домаћица која пере веш новим детерџентом или какао породици окупљеној око стола маже за доручак нови, здрав и обогаћени маргарин.

У рекламама чија су циљна група мушкарци, жене се појављују као сексуални објекти. Савршено zgodне, младе и лепе девојке појављују се у рекламама за аутомобиле, часописима за мушкарце, за мушку козметику поручују: „ако купиш овај аутомобил, све ће те жене желети, а на крају ће ти се и посрећити.“

„Обична жена данас се налази у психолошкој растрзаности између објективних услова и очекивања околине. Са телевизијског екрана јој се пројектује лик успешне по-

словне жене новог века, она у свако доба дана мора непрекорно да изгледа, да носи модерну гардеробу, да је шармантна и секси. Са друге стране, она мора и непрекорно да кува, пере веш, подиже децу, одржава кућу. Наравно, у реалности ово је немогуће остварити, тако да жена почиње да сумња у себе и да се пита да ли је све у реду са њом. Код жене се стварају комплекси и несигурност. Жени се наводно отварају врата за каријеру, али ако не заснује породицу до одређеног рока, околина је сажаљева и посматра као неостварену. Породица је ипак „право“ мерило њеног „успеха“.

Последњих месеци у Србији је дошло до ескалације броја шовинистичких и увредљивих порука којима се жене свде на пук маркетиншки инструмент. Такви слогани нас свакодневно бомбардују, највише са билборда, а затим са телевизије и новина и не представљају ни мало наиван друштвени проблем.

Неко је рекао да се мушкарци у Србији, и оопште у Европи, плаше потенцијалне доминације жена у будућности, па се намеће питање да ли одатле потиче жеља и намера да се она што више деградира, или је разлог много једноставнији – што боље продати неки производ. Одговор на ово питање може да се тражи и у рекламним порукама. Ситуација број један: жена уверава мушкарца, на реклами за прашак, да није срамота то што он пере веш. Ми постављамо питање зашто је српским мушкарцима потребно снажно уверавање да прање веша или посуђа није срамота. Друго – зашто је та пропаганда порука зазвучала као шала и као нешто што би „можда“ било у реду да

ОБАВЕШТЕЊА

Обавештавају се некадашњи питомци **18. класе СТВШ КоВ – Смер везе**, да ће обележавање 40-годишњице од завршетка школовања бити организовано 1. јуна 2013. године у Београду.

Све информације на телефоне: 011/2665-357 или 063/1613-947, Гојко Вукајловић и 011/3940-056 или 060/0811-954. Добривоје Димитријевић.

Пет деценија од завршетка школовања **16. Класе ВА КоВ – саобраћајног смера** и **5. Класе Саобраћајне подофицирске школе** обележиће се свечаним скупом који ће се одржати 25. маја 2013. године од 10 до 19 часова у Дому гарде Топчидер.

Организован је и превоз заинтересованих за посету Кући цвећа. Укупни трошкови по особи 1.500 динара.

Пријаве и контакти:
Мирослав Лончар- 011/251-2729 и
Стеван Олујић – 011/318-5778.

Дружење припадника (АВЛ и ЦЛ) **Артиљеријског школског центра Задар** са супругама одржаће се 18. маја 2013. године са почетком у 12 часова, са почетком у 12 часова.

За ближе информације: Јово Миљковић, тел. 2505-922; Милан Милетић, тел. 7193-148 и Бранко Бијелић, тел 3935-027.

ЖИВОТ ЈЕ САМО ЈЕДАН !

Колико ћемо бити срећни не зависи само од спољних околности, већ и од нашег односа према животу.

Када мислимо на сутра, али и на друге - срећа која се дели,
дупло је **већа**, а ризик који се дели – упола је **мањи**!

Поштовани,

Удружење војних пензионера Србије и Сава животом осигурање
покрећу заједничку акцију –

“ МОЈ ГЛАС ЗА ЖИВОТ ”

Циљ акције је помоћ колегама војним пензионерима који се налазе у тешким животним ситуацијама и установи - КБЦ Звездара, Одељењу неонатологије које се свакодневно бори са животима наших најмлађих потомака.

Овим путем желимо да Вас информишемо да ћете у току наредних месеци добијати писмо са обавештењем о целој акцији, о наведеним именима и презименима особа којима желимо пружити помоћ, о начину како да Ваш глас забележимо...

Удружење војних пензионера Србије и Сава животом осигурање дали су свој глас!

Сада сте Ви на потезу!

С поштовањем,
Удружење војних пензионера Србије и Сава животом осигурање,
март, 2013. године

мушкарци чине у будућности. Ситуација број два: шта рећи о реклами у којој једна девојка изговара реченицу: „Не знам да кувам, па шта“? То можда некоме може да звучи као подршка еманципацији жена, али би у том случају та иста девојка требало да седи за компјутером, комплетно обучена, а не да једноставно само стоји у – доњем рубљу. И на крају, у ситуацији број три, питајмо се о нивоу културе у Србији, у којој рекламни простор дозвољава да мушкарац у униформи полицајца говори жени: „Да те избохоришем“.

Дипломирани политиколог
специјалиста медијације
Љубомир Баровић, Београд

Борба за истину СУДСКЕ ЗАВРЗЛАМЕ

Дозволите да се најпре свима вама захвалим за све што сте учинили да остваримо своје право за усклађивање пензије почев од 1.1.2008. године од 11,06 одсто.

Посебно се захваљујем за правну помоћ у ванредном броју „Војног ветерана“, на основу чега сам Првом основном суду у Београду поднео тужбу ради накнаде штете. Након 20 дана добио сам решење Првог основног суда у Београду којим се поступак прекида до утврђења постојања права тужиоца на усклађивање пензије почев од 1.1.2008. године. Молим за правни савет шта могу да предузмем да се поступак настави када „није дозвољено изјавити посебну жалбу.“

У тужби сам цитирао све законске пропи-

се и Одлуку Уставног суда Србије, тако да је поступајући судија имао потпун и на закону заснован правни основ тужбеног захтева, на основу чега је био дужан да спроведе поступак и на основу предложених доказа донесе првостепену пресуду са правом на жалбу, а све то у разумном року.

Спорним решењем о прекиду поступка је повређено право на правично суђење у разумном року и право на суђење по закону. Заиста је чудно и несхватљиво да се након пет година од донешена решења о ванредном повећању пензија за 11,06 одсто поставља као препрека некакво претходно питање. Па ваљда су пре доношења решења о повишици решена сва претходна питања од стране надлежног органа који је донео коначно решење о усклађивању пензија. Овде се ради о замени теза и опструкцији поступајућег судије јер се тужбом не тражи решење неког „претходног“ питања већ поступање по коначном решењу фонда ПИО 01 бр. 181-431/08, којим су ванредно повећане пензије за 11,06 одсто, почев од 1.1.2008. године, за све пензионере који се налазе у систему Републичког фонда ПИО.

Тужени РФ ПИО није поступио по службеној дужности, нити по захтеву тужиоца да усклади пензију, због чега је одговоран за насталу штету и због чега се од Првог основног суда као стварно надлежног тражи да одлучи о праву на накнаду штете. Сматрам да поступајући судија нема законско право да прекида овај поступак због некаквог „претходног“ питања јер су сви пензионери, осим војних, добили повишицу по Решењу РФ ПИО без решавања претходног питања.

Лазар Младеновић, Београд

Пише: мр сц.
др Часлав
Антић

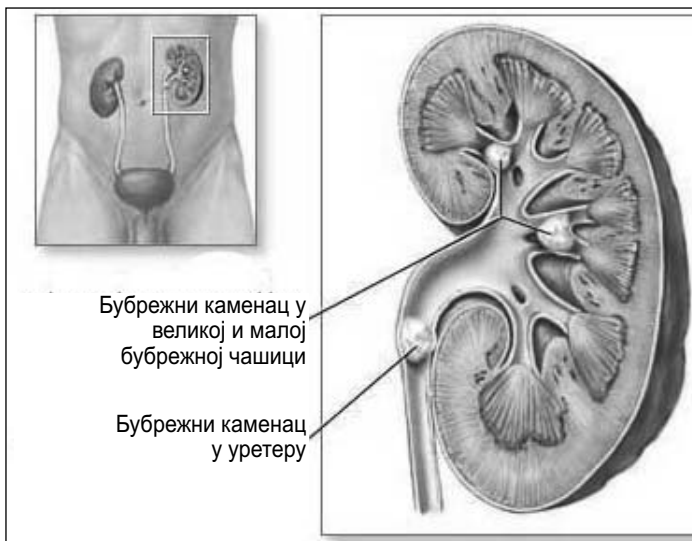
Камен у бубрегу (нефролитијаза)

ВИШЕ УЗРОКА НАСТАНКА БОЛЕСТИ

Дијетално лечење састоји се у ограниченој масној исхрани. Избегавати месо дивљачи и изнутрице, зачине и алкохол, а повећати унос течности, посебно минералне воде.: Дозвољени су млечна исхрана, свеже говеђе месо, јаја и биљна храна.

Генетика, поремећај метаболизма, исхрана и дехидратација најчешћи су узроци настанка камена у бубрегу. Болови проузроковани каменом у бубрегу често су несношљиви

метаболички поремећај и јавља се код чак 60 одсто особа које имају бубрежни каменац.

Претерано кисела мокраћа (мокраћа је кисели раствор), ствара услове за кристализацију мокраћне киселине и стварање каменца. Неметаболички узроци бубрежне калкулусе најчешће су фактори средине, недостатак витамина А, исхрана претежно од церулија, недовољан

унос течности, физички напор и др. До стварање каменца могу довести и поремећаји у самим бубрезима и мокраћним каналима (застој мокраће, оштећење слузнице мокраћних канала, страна тела у мокраћним путевима и нарочито инфекција мокраћних путева).

Калкулуси могу бити разне величине, од зрна песка до кокошијег јајета. Каменац мањи од пет милиметара назива се песак и обично се избацује урином, без третмана. По облику могу бити округли, дугуљаст, пласнати, и сл.

Клиничка слика

Бубрежна колика је карактеристична манифестација камена у бубрегу. Јавља се кад се покрене камен из бубрега. Може се јавити изненада или провоцирана ударцем или физичким напором. Болови су изузетно јаки, у виду напада. Полазе од лумбалних делова и шире се ка препонама и спољним полним органима. Поред болова могу се јавити мучнина, повраћање, гасови и учестало мокрење. Особа је узнемирана, обливена хладним знојем, бледа. Често се јаља и крв у мокраћи. Може трајати од неколико часова до неколико дана и пролази са избацивањем каменца. Некада може проћи без икаквих

симптома, уколико су каменци врло мали.

Најчешћи симптом постојање камена у бубрегу је бол. Може бити благ и једва приметан, али и толико јак да захтева хоспитализацију. Карактеристично је да је, без обзира на интензитет, стално присутан. Напади бола јаког интензитета познати су и као бубрежне колике, обично трају 20 до 60 минута и локализовани су у боку, између ребара и кукова или у доњем стомаку.

Лечење

Код већине пацијената каменци се избацују спонтано без пропратне симптоматологије, али постоје и случајеви где се мора приступити разбијању каменца или хируршкој интервенцији. Пацијенту који има напад јаким болова дају се аналгетици (средства за умирење бола, као бруфен, диклофенак). Ако је ултразвучним прегледом откривено да је камен ситан и да постоји могућност спонтаног избацивања, пацијенту се саветује да узима доста течности, најбоље воде (бар 2 до 3 л), која може пресудно допринети избацивању каменца. Ако је камен велики или његов положај онемогућава нормалан проток мокраће, најчешће се приступа разбијању каменца. Само у случајевима када није могућа ни ова метода, приступа се хируршким уклањању камена. Веома је битно да се лечи уринарна инфекција код оних особа код којих постоји и у томе треба бити веома упоран.

На основу анализе избаченог камена и његовог састава може се помоћи пацијенту да превенира поновни настанак камена у бубрегу. На основу састава камена, лекар ће саветовати коју храну избегавати, да ли је недовољан унос течности узрок његовог настанка или неки од поремећаја метаболизма.

Дијетално лечење састоји се у ограниченој масној исхрани. Избегавати месо дивљачи и изнутрице, зачине и алкохол, а повећати унос течности, посебно минералне воде.: Дозвољени су млечна исхрана, свеже говеђе месо, јаја и биљна храна.

За бањско лечење препоручују се Врњачка бања, Раденци и Виши.

Бубрег је парни орган, облика пасуља, положен уздужно поред кичменог стуба. Саграђен је из паренхима (глануларни део) и бубрежне дупље (sinus renalis), који се састоји из бубрежних чашица и бубрежне карлице (pelvis renalis), места где се формирају каменци.

Камен у бубрегу је често оболење тог органа. Мушкарци су скоро три пута подложнији стварању каменца у бубрегу од жена. Тегобе се обично јављају између двадесете и педесете година живота, чешће лети, када се повећава стварање витамина Д, а због појачаног знојења, губи се течност и урин постаје концентрованији.

Етиолошки моменти су општи, али главни „кривци“ за настанак камена у бубрегу су генетика, поремећај метаболизма, исхрана и дехидратација. Основа за стварање каменца је презасићеност урина неким једињењима која могу да кристализују. Бубрежни каменци су различити како по начину настанка тако и по свом саставу. Најчешћи су калцијумски каменци, а могу бити и другог састава: уратски, цистински и др. Услед поремећаја метаболизма калцијума, фосфора и мокраћне киселине, мокраћа постаје концентрована од наведених соли, које почињу да се таложе и да се постепено формира камен. Хиперкалциурија (калцијум у мокраћи) је најчешћи

Да ли је аспирин
универзални лек

СМАЊУЈЕ РИЗИК ОД РАКА

У листу „Глас осигураника“ недавно је објављен чланак под насловом „Скривени ризици“ који говори о аспирину, најпопуларнијем леку на свету, који се у садашњем облику појавио 1900. године, као прва таблета у фармаколошкој историји. Из тог чланка преносимо неке занимљиве делове.

Дневна аспиринска доза не узима се да лечи, већ да спречи стварање угрушка и тако потенцијално онемогући зачепљење крвног суда. Можда нас штити од можда-ног или срчаног удара, али можда управо због те таблете стигнемо на операциони сто, услед чира у стомаку или унутрашњег крварења, једног од најопаснијих аспиринских ефеката на организам.

У тексту се наводе и друга пожељна дејства аспирина, експериментално доказана. Прошле године објављено је да аспирин помаже у лечењу одређених врста карцинома. Иза налаза стоји име професора Питера Ротвела, са Оксфорда, светског експерта за аспирин. На основу 51 студије и анализа историја болести 77.000 болесника, уочено је да је за 25 одсто мање људи оболи од карцинома, ако су три године узимали аспирин, а чак за 37 одсто мање, ако су га користили пет година. Такође је уочено да аспирин помаже у заустављању или бар у успоравању метастаза. Учинци су повољни поготово код карцинома дебелог црева и органа за варење. У међувремену појавила су се занимљива и релативно оптимистичка сазнања када је реч о карциному плућа, али је то неиспитано подручје.

Сазнања сугеришу да не значе да и здравим особама треба давати свакодневно аспирин, као превентиву за заштиту од рака. Здравим особи није потребно ништа више од свакодневних вежби, правилне исхране и престанка пушења.

Готово пола века аспирин је био третиран као средство против болова и за снижавање телесне температуре. Временом се пољне његовог дејства проширило у неслушеним правцима што је и разлог да се у свету годишње потроши више од сто милијарди пилула.

Годишње се у свету потроши више од сто милијарди пилула аспирина

Писмо читаоца нашем лекару

КАКО УЗИМАТИ ЛЕКОВЕ

У једном од бројева „Војног ветерана“ објавили сте врло занимљив и користан чланак у коме један читалац пита. вашег доктора. Антића како је најбоље користити лекове. Редовно примам и читам лист и нисам нашао одговор на то важно питање.

Имам 77 година и користим више лекова. На телевизији сам гледао емисију о томе колико медикаменти могу бити штетни ако се користе неправилно. Специјалисти прописују лекове за одређену болест, не питајући које лекове користи пацијент за друге болести и како да усклади употребу лекова како би били што мање штетни. Мој лекар ми саветује да узимам лекове на сваких пола сата, никако више лекова у исто време. Залажем се да ВМА или нека друга стручна установа припреми за штампу упутство или брошуру која би решила проблем.

Никола Стојановић, заставник прве класе у пензији

САСЛУШАТИ ЛЕКАРА И АПОТЕКАРА

Тешко је у неколико реченица, уопштено или глобално дати савет како треба користити лекове. Осим лекова у облику инјекција, које појединац није у могућности да употребљава сам, лекови у осталим облицима: таблете, капсуле, лингвалете, супоситорија, пилуле, креме, масти, солуције, тинктуре, итд. могуће је користити индивидуална или уз помоћ лица које негује болесника, па је то разлог што се не може укратко одговорити на то питање.

Неку маст, крему треба, на пример, једном или више пута нанети утрљавањем у дебљем или тањем слоју, неке од капи за нос, очи, уши треба апликовати по једну или две капи, једном или више пута дневно. Неке таблете и капсуле треба узимати пре, у току или после јела, зависно од болести и органа на које треба да испоље дејство, као глуформин у току или после јела са доста течности Док траје терапија преополомом и глуформином, не употребљавати алкохол итд.

Наш је савет и одговор на ово питање да је најбоље лекове користити онако како вам Ваш лекар препоручује и да добро саслушате савете фармацеута који вам лекове издаје. Обавеза је сваког пацијента да лекара обавести које лекове користи или их је до скоро користио. Опасно је узимати лекове на своју руку.

Др Ч. Антић

SLUŠNI APARATI

zonex-slusnicentar.com

Besplatna provera sluha i proba aparata

**PRODAJA
NA
RATE**

Београд:
Сазонова 18а
011/2435-024, 3443-081

Нови Сад:
Вазе Пеловића 4
021/425-370

**VRHUNSKA AMERIČKA
TEHNOLOGIJA**

СЛУШНИ АПАРАТИ СЕ ИЗДАЈУ И НА ВОЈНЕ РЕЦЕПТЕ

Интерно гласило
војних ветерана

ИЗДАВАЧ

Удружење војних пензионера Србије
Београд, Браће Југовића 19

ЗА ИЗДАВАЧА

Љубомир Драгањац

НАСЛОВНА
СТРАНА:

СНИМИО
Звонимир
Пешић

Година XI ■ Број 111 ■ Март 2013.

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
Звонимир Пешић

ЛИКОВНО-ГРАФИЧКИ УРЕДНИК
Милан Чуљић

СТАЛНИ САРАДНИЦИ

Др Часлав Антић, Крсман Милошевић,
мр Александар Симоновски, Радисав
Ристић, Ранко Бабић, Будимир М.
Попадић, Никола Оташ

ДОПИСНИЦИ

Добросав Алексић (Алексинац),
Ранко Бабић (Ниш), Предраг Добић
(Сремска Митровица), Радивоје
Здравковић (Подгорица),
Ило Михајловски (Чачак),
Будимир М. Попадић (Нови Сад),
мр Александар Симоновски (Крушевац),
Стеван Стојановић (Шабац),
Драгослав Ђорђевић (Крагујевац),
Јово Бенцун (Зајечар)

ФОТОГРАФИЈЕ У БРОЈУ

Будимир М. Попадић, М. Чуљић,
дописници и сарадници

УНОС ТЕКСТОВА

Редакција

ДИСТРИБУЦИЈА

Павле Лучић

Лист излази месечно.

Тираж :3. 000 примерака

Телефон-факс: 011/322-8076

ШТАМПА

Пан-пласт, Београд

Адреса, Београд, Браће Југовића 19

Ел. пошта: uvps.veteran@gmail.com

Сајт Удружења <http://www.uvps.rs/>

ISSN 1452-3809

CIP –
Каталогизација
у публикацији
Народна
библиотека
Србије Војни
ветеран ISSN
1452-3809

9 771452 380002

Адвокатске услуге за КВП

БЕСПЛАТНИ САВЕТИ И ПОВОЉНИЈЕ ОСТАЛЕ УСЛУГЕ

На основу уговора о пословној сарадњи
закљученог са УВПС, адвокати:

***Ивана Ц. ЈОВАНОВИЋ**, из Београда,
ул. Балканска бр. 18, локал 93 (ТЦ „Ива-
нијум“), тел. 011/2644384 и 064/1735395;
Клијенте прима: уторком: од 17.00-19.00
часова;

***Љиљана ЈАКОВЉЕВИЋ**, из Београ-
да, ул. Чубурска бр.2, Занатски центар
„Пејтон“, тел. 011/2446977 и 064/1427122;
Клијенте прима понедељком, средом и че-
твртком: зими од 17.00 - 19.00 а лети од
18.00 -19.30;

***Гордана БУЧЕВАЦ СТЕФАНОВИЋ**, из
Шапца, ул. Патријарха Павла бр. 10, тел.
015/314307 и 064/2328165; Клијенте при-
ма: четвртком од 18.00 - 19.00 часова;

За потребе војних пензионера ови адво-
кати обављаће следеће правне послове:
даваће бесплатне правне савете и пружа-
ће све остале адвокатске услуге уз накна-
ду по важећој адвокатској тарифи умање-
ној за 20 одсто (адвокати Љиљана Јако-
вљевић и Гордана Бучевац Стефановић),
односно 30 одсто (адвокат Ивана Јовано-
вић). Редослед адвоката дат је по редос-
леду склапања уговора.

УСЛУГЕ ВЕЗАНЕ ЗА САХРАНУ ПРЕКО УДРУЖЕЊА

Уколико користите услуге у вези сахра-
не преко Удружења војних пензионера
Србије требало би да знате да услуге мо-
гу користити чланови УВПС, чланови њи-
хових породица, као и сви остали војни
осигураници.

Преко Удружења могу се добити ком-
плетне услуге везане за сахрану:

- организација и заказивање термина за сахрану или кремацију,
- упис у матичну књигу умрлих,
- спроводница за пренос покојника,
- штампање посмртних плаката,
- продаја погребне опреме,
- превоз покојника,
- организација војних почести,
- помоћ око сређивања докумената пре и после сахране ради регулисања права чланова породице после смрти војног осигураника,
- бесплатан долазак у стан породице преминулог ради договора.

Све додатне информације могу се до-
бити у месним и општинским организаци-
јама УВПС, или директно на тел.
011/8333-142 и 011/6161-769; 064/1660-
423 и 011/3181-812.

ВЕОМА ПОВОЉНЕ СТОМАТОЛОШКЕ УСЛУГЕ ЗА ВОЈНЕ ПЕНЗИОНЕРЕ

У склопу сарадње са УВПС, Сто-
матолошка ординација „Президент
М“, Звездара, Михаила Булгакова
(бивша Душана Петровића Шанета)
46, са тимом искусних стручњака,
војним пензионерима нуди бројне
погодности:

Део услуга бесплатно – стомато-
лошки преглед, консултација и
стручно мишљење,

Остале стоматолошке услуге
(протезе, пломбе, наградње и
друго), уз значајне финансијске по-
годности – плаћање на рате или са
попустом, у зависности од врсте
услуге.

Доказани тим стручњака нуди
све стоматолошке услуге брзо,
квалитетно и повољно.

Телефони за контакт и информа-
ције : 011/342-7481, 063/214-800,
064/135-1487.

Миладин Петровић

ТАЈНА ДОБРОВО ЉАЧКЕ УЛИЦЕ

Друга допуњена издања

Миладин Петровић

ТАЈНА ДОБРОВОЉАЧКЕ УЛИЦЕ

Из штампе је изашло друго допу-
њено издање књиге *Тајна Добро-
вољачке улице у Сарајеву*, аутора
Миладина Петровића, новинара и
сведока догађаја. У њој се, између
осталог, објављују: записник са сед-
нице Председништва БиХ уочи на-
пада на колону и снимак разговора
генерала Кукањца и Аксентијевића,
као и сведочења главних актера До-
бровољачке драме, у којима се от-
кривају нови детаљи и осветљава
истина о том страшном злочину над
припадницима ЈНА.

Ближе информације о књизи на
телефон: 011 3228 078